



دریاره امام زمان (عج)
پاسخ به ۱۰۰ پرسش جوانان

امید فردا

عباس رحیمی

فهرست پرسش‌ها

۱. آیا مهدی موعود به دنیا آمده‌اند؟ ۱۲
۲. آیا کسی از ولادت ایشان باخبر شد؟ ۱۲
۳. چرا مگر خطری او را تهدید نمود؟ ۱۲
۴. آیا همه مسلمانان به ولادت حضرت مهدی معتقدند؟ ۱۴
۵. آیا همه مذاهب اهل سنت، به عبارت دیگر تمام فرقه‌های اسلامی به حضرت مهدی ایمان دارند؟ ۱۵
۶. آیا ادیان دیگر هم به منجی عالم اعتقاد دارند؟ ۱۵
۷. آیا حضرت مهدی در لحظه به دنیا آمدن، سخن گفتند؟ ۱۶
۸. نام واقعی آن حضرت چیست؟ ۱۷
۹. این القاب به چه معناست و چرا او را به این لقب‌ها نمی‌شناسند، به ویژه چرا او را قائم نمی‌گویند؟ ۱۸
۱۰. آیا صحیح است که در زمان غیبت نباید نام آن حضرت را بزرگان آورد؟ چرا؟ ۱۸
۱۱. وقتی نام آن حضرت برده می‌شود؛ به ویژه نام قائم، بعضی‌ها می‌ایستند و بعضی دست روی سر خود می‌گذارند، آیا دلیل خاصی دارد؟ ۱۹
۱۲. در بعضی از احادیث حضرت را «بقیة الله» گفته‌اند مقصود از این جمله چیست؟ ۱۹
۱۳. امام مهدی از چه سالی و در چه سنی به امامت رسید؟ ۱۹
۱۴. غیبت امام زمان از چه سالی آغاز شد؟ ۲۰
۱۵. مگر حضرت چند نوع غیبت داشتند؟ ۲۰
۱۶. نواب آن حضرت در زمان غیبت چند نفر و چه کسانی بودند؟ ۲۱
۱۷. فرق بین غیبت صغیری و کبری چیست؟ ۲۱

امید فردا..... ۴

۱۸. آیا ممکن است حضرت مهدی هیچ گاه ظهور نکند و برای همیشه در پشت پرده غیبت بماند؟ ۲۲
۱۹. آیا ممکن است یک انسان عمر طولانی بیش از هزار سال داشته باشد؟ ۲۳
۲۰. ارتباط غیبت حضرت مهدی با سرداب خانه‌شان چیست؟ ۲۳
۲۱. حضرت مهدی در کجا زندگی می‌کنند؟ ۲۴
۲۲. آیا حضرت مهدی زن و بچه دارند؟ ۲۴
۲۳. آن حضرت غذای خود را از کجا تهیه می‌کنند؟ ۲۵
۲۴. چه می‌شد اگر غیبت نمی‌بود و امام زمان در آخر الزمان متولد می‌شد و پس از رشد جسمی و فکری مردم قیام می‌کرد؟ ۲۵
۲۵. در زمان غیبت، مردم باید به چه کسی مراجعه بکنند؟ ۲۶
۲۶. توقيع یعنی چه؟ ۲۷
۲۷. دوران غیبت چقدر طول خواهد کشید و چه حوادثی رخ خواهد داد؟ ۲۷
۲۸. در چهین شرایطی چه باید کرد؟ ۲۸
۲۹. آیا وقت ظهور را هیچ کس نمی‌داند و می‌توان وقتی برای آن تعیین نمود؟ ۲۹
۳۰. گاهی در مساجد یا مشاهد مشرقه اوراقی را می‌یابیم که نوشته اند فلان کس خواب دیده که به مردم بگویید چهین و چنان کنند، چون فلان روز حضرت ظهور می‌کند و...؛ آیا این گونه مطالب صحیح است؟ ۲۹
۳۱. آیا بین ظهور و حضور فرقی هست؟ ۳۰
۳۲. وجود حضرت حجت در پس پرده غیبت چه سودی برای مردم دارد؟ ۳۰
۳۳. آیا ممکن است حضرت مهدی ۷ را در زمان غیبت زیارت کرد و وجود مقدس او را مشاهده نمود؟ آیا می‌شود با آن حضرت ارتباط

امید فردا..... ۵

برقرار کرد؟ ۳۱

۳۴. آیا درست است که اعمال بندگان هفته‌ای یک یا دوبار به دست آن

حضرت می‌رسد؟ ۳۲

۳۵. آیا اعمال بد مردم می‌تواند در زمان ظهور آن حضرت نقش داشته

باشد و آن را به تاخیر اندازد؟ ۳۲

۳۶. وظیفه شیعیان در زمان غیبت چیست؟ ۳۳

۳۷. لطفاً در مورد دعای «اللهم کن لولیک الحجۃ ابن الحسن» توضیح

دهید؟ ۳۴

۳۸. مقصود از انتظار چیست؟ ۳۴

۳۹. برخی می‌گویند: حضرت مهدی وقتی ظهور می‌کنند که دنیا را ظلم

و جور گرفته باشد بنابراین، نباید دست به اصلاح زد، بلکه باید به

ظلم و جور افزود تا آن حضرت زودتر ظهور کند. آیا این اعتقاد،

درست است؟ ۳۴

۴۰. منظور از تمحیص که در روایات آمده است چیست؟ ۳۵

۴۱. این که در آخر الزمان فردی برای اجرای عدالت خواهد آمد، فقط

عقیده مسلمانان است، یا غیر مسلمانان هم چشین عقیده‌ای

دارند؟ ۳۶

۴۲. امام زمان را در کجا می‌توان دید؟ آیا مسجد جمکران در قم یا

مسجد سهلة در نزدیکی کوفه ارتباطی با این مسئله دارد؟ ۳۶

۴۳. آیا امام زمان عجل الله تعالیٰ فرجه را در خواب می‌توان دید؟ ۳۶

۴۴. برخی ادعا دارند ثماینده حضرت مهدی عجل الله تعالیٰ فرجه

هستند یا با ایشان ارتباط دارند. آیا صحت دارد؟ ۳۷

۴۵. آیا نام و نشانی از حکومت حضرت مهدی عجل الله تعالیٰ فرجه در

قرآن وجود دارد؟ ۳۷

۴۶. آیا آن حضرت از حال نیازمندان و گرفتاران باخبر است و می‌تواند

کمکی بکند، یا چون غایب است نمی‌تواند؟ ۳۹

امید فردا..... ۶

۴۷. چه ارتباطی بین شب قدر و امام عصر عجل الله تعالى فرجه وجود دارد؟ ۳۹
۴۸. آیا اسلام در زمان ظهور امام زمان عجل الله تعالى فرجه فراگیر می شود یا باز هم غیر مسلمان وجود دارد؟ علامت ظهور چیست؟ آیا قبل از ظهور، نشانه ها و علائم وجود دارد؟ ۴۰
۴۹. در میان عوام معروف است که دجال دارای الاغی با ویژگی های افسانه ای است، آیا صحیح است؟ ۴۲
۵۰. سفیانی کیست و چه می کند؟ ۴۲
۵۱. سید حسنی کیست؟ ۴۲
۵۲. آیا در احادیث، یادی از انقلاب اسلامی ایران شده است؟ ۴۳
۵۳. مقصود از ندای آسمانی که در علائم ظهور آمده، چیست؟ ۴۳
۵۴. آیا حضرت عیسی از آسمان نزول می کند؟ ۴۴
۵۵. حضرت مهدی عجل الله تعالى فرجه در چه شهری و از کجا ظهور می کند؟ ۴۵
۵۶. امام زمان در چه ماه و چه روزی ظهور می کند؟ ۴۵
۵۷. مرکز خلافت و حکومت حضرت مهدی چه کشوری و چه شهری خواهد بود؟ ۴۶
۵۸. آیا می توان گفت ظهور نزدیک است؟ ۴۶
۵۹. آیا می توان گفت که اوضاع ناسامان و هرج و مرج جهان نشانه نزدیکی ظهور است؟ ۴۶
۶۰. سخت ترین شرایط برای چه کسانی است؟ ۴۷
۶۱. اگر امکان دارد ویژگی های حکومت حضرت مهدی را بیان فرمایید؟ ۴۸
۶۲. آیا امام عصر عجل الله تعالى فرجه تشکیل حکومت می دهد؟ با توجه به این که حضرت مهدی عجل الله تعالى فرجه حکومت تشکیل می دهد و حکومت ایشان بر اساس قرآن و اسلام است، آیا

۷ امید فردا.....

- نمی‌توان تیجه گرفت که سیاست و دیانت از هم جدا ناشدند
هستند؟ ۴۹
۳۶. آن حضرت در مقام اجرای عدالت، با همین دستگاه قضائی و
قواتین قضائی عمل می‌کند؟ ۵۰
۴۶. اگر ممکن است لحظه ظهور را توضیح دهید؟ ۵۰
۵۶. آیا حضرت در مکه می‌ماند؟ ۵۱
۶۶. آیا کسی با خروج حضرت مهدی عجل الله تعالیٰ فرجه مخالفت
می‌کند؟ ۵۲
۷۶. یاران آن حضرت چند نفرند و چه کسانی هستند؟ ۵۲
۸۶. یاران خاص آن حضرت (۳۱۳ نفر) چگونه می‌فهمند که امام مهدی
عجل الله تعالیٰ فرجه ظهور نموده و چگونه به امام ملحق
می‌شوند؟ ۵۲
۹۶. نقش یاران خاص آن حضرت (۳۱۳ نفر) در حکومت چیست؟ ۵۳
۱۰۶. آیا نام‌های این اصحاب نمونه (۳۱۳ نفر) در روایات آمده
است؟ ۵۴
۱۱۶. آیا معلوم است یاران خاص آن حضرت از کجا و از چه شهری
هستند؟ ۵۴
۱۲۶. آیا یاران خاص حضرت مهدی جوانند؟ ۵۴
۱۳۶. آیا حضرت مهدی عجل الله تعالیٰ فرجه موقع ظهور جوان
است؟ ۵۴
۱۴۶. آیا یاران امام زمان عجل الله تعالیٰ فرجه به شهادت می‌رسند؟ ۵۵
۱۵۶. آیا این ۳۱۳ نفر در زمان ظهور زنده هستند یا از مردگان هم کسی
جزء آنان هست؟ ۵۵
۱۶۶. یاران آن حضرت بیشتر از چه نژادی هستند؟ ۵۵
۱۷۶. حضرت مهدی عجل الله تعالیٰ فرجه با سنت‌های غیر اسلامی و
بدعت‌ها چه می‌کنند؟ ۵۶

امید فردا.....

- ٨
۷۸. آیا پس از ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه جنگ و درگیری هم رخ خواهد داد یا همه تسليم او می شوند؟ ۵۶
۷۹. حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه با ابزار جنگی پیشرفته دنیا چه خواهد کرد و با چه سلاحی می جنگند؟ ۵۶
۸۰. آیا امام زمان عجل الله تعالی فرجه با شمشیر می جنگد؟ ۵۷
۸۱. حضرت امام عصر عجل الله تعالی فرجه با یاران اندک خود چگونه پیروز می شوند؟ ۵۷
۸۲. تدارکات سپاه حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه از کجا تأمین می شود؟ ۵۸
۸۳. با توجه به این که گفته شده یکی از مزایای دولت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه امنیت است، این مسئله چگونه با جنگ آن حضرت با دشمنان سازگار است؟ ۵۹
۸۴. رجعت چیست؟ ۵۹
۸۵. آیا پیامبران هم رجعت می کنند؟ ۵۹
۸۶. چه افرادی به این دنیا باز می گردند؟ ۵۹
۸۷. آیا در امت های گذشته هم رجعت و بازگشت به دنیا وجود داشته است؟ ۶۰
۸۸. آیا پیامبر اسلام^۹ و امیر مؤمنان هم رجعت می کنند؟ ۶۰
۸۹. رجعت امامان برای چیست؟ آیا آنان حکومت خواهند کرد؟ ۶۱
۹۰. امام زمان عجل الله تعالی فرجه چند سال حکومت خواهند کرد؟ ۶۱
۹۱. آیا شیطان در آن عصر می میرد یا زنده است و به سلطه خود ادامه می دهد؟ ۶۲
۹۲. حضرت مهدی از مست McGrani که از دنیا رفته اند چگونه انتقام می گیرد؟ ۶۲
۹۳. آیا امام زمان به نظم و قانون عمل می کنند و به آن اهمیت می دهند؟ ۶۲

امید هر دا...

۹۴. در زمان امام عصر، مردم از نظر عقل و علم در چه حدی
هستند؟ ۶۳
۹۵. آیا مردم در زمان حکومت حضرت مهدی از زندگی خشنود و
راضی‌اند؟ ۶۴
۹۶. آیا امام زمان از وسائل ارتباط جمیع استفاده می‌کنند یا به گونه‌ای
دیگر پیام خود را به مردم می‌رسانند؟ ۶۴
۹۷. آیا زنان در دولت حضرت مهدی نقشی دارند؟ ۶۵
۹۸. آیا سیل خون راه می‌افتد؟ ۶۵
۹۹. آیا از آثار و نشانه‌های پیامبران گذشته چیزی با حضرت مهدی
همت؟ ۶۵
۱۰۰. آیا امام زمان عجل الله تعالی فرجه را شهید می‌کند یا به مرگ
طبیعی رحلت می‌کند؟ آیا قاتل آن حضرت افسری سوریه‌ای یا یک
زن است؟ ۶۶
۱۰۱. آیا پس از شهادت یا ارتحال حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه
جهان ادامه خواهد داشت؟ ۶۶
۱۰۲. پس از آن، چه خواهد شد؟ آیا قیامت بر پا می‌شود؟ ۶۶
۱۰۳. حاکمانی که از طرف حضرت مهدی تعیین می‌شوند چگونه عمل
می‌کنند؟ ۶۷
۱۰۴. دعای ندبه چه تناسی با امام زمان عجل الله تعالی فرجه دارد؟^{۱۴}
۱۰۵. آیا آن حضرت معجزه‌ای نیز داشته است؟ ۶۹
۱۰۶. از دیدارهای آن حضرت در زمان حاضر ماجراهایی بفرمایید؟ ۶۹
۱۰۷. آیا کتاب‌هایی درباره حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه نوشته
شده است؟ ۷۰
۱۰۸. چه کنیم که توفیق دیدار چهره نورانی امام عصر را پیدا کنیم؟ ۷۱
۱۰۹. آخرین توقيع امام زمان به آخرین ناییش چه بود؟ ۷۱
- چهل حدیث درباره حضرت مهدی ۷۳

بسمه تعالیٰ

ستاد دعای ندبہ شہرستان مبارکہ نزدیک به سه سال
به صورت فعال دعای ندبہ را برگزار نموده و با استقبال
چشمگیر مردم ولايت‌مدار اين شهرستان روبرو گردیده و
إن شاء الله تا ظھور آن بزرگوار اين راه ادامه می یابد.

اين ستاد تصميم گرفت نوشتار وزين جناب حجۃ
الاسلام و المسلمين حاج شیخ عباس رحیمی را که بارها به
صورت جزوی تکثیر شده بود، به چاپ برساند و در اختیار
علاقه‌مندان حضرت مهدی علیه السلام قرار دهد و گامی کوچک در
نشر فرهنگ امامت و احیای امر ولايت بردارد. ان شاء الله.

مجتمع فرهنگي الزهراء علیها السلام مبارکہ

ستاد برگزاری دعای ندبہ

بهار ۱۳۸۳.



بسم الله الرحمن الرحيم پیشگفتار

مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً
هر که بـمیرد و امام عصر خود را نشناشد به مرگ
جاهلیت مرده است.

گفت و گو، از بهترین راه‌های روشن‌نگری، آگاه سازی، رفع ابهام‌ها و روشن شدن دل‌ها و ذهن‌هاست. جوانان عزیز ما باید بدانند که انباشتن پرسش‌ها در ذهن، مشکل آنان را حل نخواهد کرد؛ با جست و جوی دقیق، به دنبال گرفتن پاسخ پرسش‌های خود بروند. جوانان باید دقت کنند آب را از سرچشمۀ بنوشند و علم را از اهلش بگیرند. جوانان کنجکاو و پرسشگر شهرستان مبارکه همیشه تشنگی خویش را در جلسات مذهبی سیراب می‌نمایند. چند سال قبل، در روز ولادت امام عصر علیاً، در یکی از دبیرستان‌های مبارکه سخنرانی کردم و اعلام کردم اگر سؤالی دارید، بپرسید. دانش‌آموزان پرسش‌های بسیار خوبی در مورد حضرت حجت «عج» پرسیدند. این تسویه مورد پسند جوانان قرار گرفت. در جلسه دیگری که بیش‌تر اعضاء جلسه جوانان بودند، پس از

صحبت کوتاهی، ابتداء، خودم سؤالی را مطرح نمودم و پاسخ دادم و پرسش‌ها شروع گردید. در آن جلسه به اندازه‌ای سؤال شد که وقت جلسه پایان یافت و بعضی پرسش‌ها بدون پاسخ ماند. تصمیم گرفتم این سؤال‌ها و پاسخ آنها را به صورت نوشتاری سودمند، در اختیار جوانان قرار دهم. پاسخ به هر پرسش، به تناسب مخاطبان عزیز، کوتاه است. کسانی که نیاز به پاسخ‌های مفصل دارند می‌توانند به کتاب‌هایی که در پایان به آنها اشاره می‌شود مراجعه نمایند. این نوشتار با حجم کوچک خود می‌تواند شناختی ابتدایی درباره امام عصر علیهم السلام به خواندگان عزیز هدیه دهد. آن شاء الله مورد قبول حضرت بقیة الله - ارواحنا فداه - قرار گیرد و ظهورش را نزدیک سازد.

ربنا تقبل منا

عباس رحیمی

بسم الله الرحمن الرحيم

۱. آیا مهدی موعود به دنیا آمده‌اند؟

حضرت مهدی علیه السلام در سال ۲۵۵ق در نیمه ماه شعبان، در شهر سامر (از شهرهای شمال عراق) و در خانه امام حسن عسکری علیه السلام به دنیا آمد. اکنون آن محل، زیارتگاه عاشقان آن حضرت است.

۲. آیا کسی از ولادت ایشان باخبر شد؟

امام حسن عسکری علیه السلام جریان ولادت حضرت مهدی علیه السلام را به اطلاع یاران ویژه‌اش رساند و نوزاد آسمانی‌اش را به یاران خاص خود نیز نشان داد؛ ولی به همه سفارش می‌نمود که این راز را پنهان دارند.

۳. چرا مگر خطری او را تهدید می‌نمود؟

همه مسلمانان سینه به سینه، از پدران خویش شنیده بودند که پیامبر ﷺ فرمود: فرزندم مهدی علیه السلام با براندازی حکومت‌های ستمگر، اقامه عدل می‌کند و دوازدهمین جانشین پیامبر ﷺ خواهد بود. همه می‌دانستند او فرزند امام حسن عسکری علیه السلام است، از این روز تمام کسانی که نگران تاج و تخت خود بودند - به ویژه نظام ظالمانه بنی عباس - که در آن زمان حکومت را در دست داشت و چند امام را به شهادت رسانده بود - در صدد بودند به هر قیمتی که شده نگذارند از امام حسن عسکری علیه السلام فرزند پسری باقی بماند. به همین منظور بنی عباس همیشه مراقب آن

حضرت و خانواده او بودند، حتی زمانی که امام حسن عسکری علیه السلام شهید شد، دستور دادند منزل آن حضرت را بازرسی نمایند. و نوزادی که همه در انتظار تولدش بودند را پیابند و بکشند.

از این رو کسی از تولد حضرت مهدی علیه السلام با خبر نشد. شب نیمه شعبان سال ۲۵۵ق. امام حسن عسکری علیه السلام به عمه خود حکیمه فرمود:

امشب نزد ما بمان؛ زیرا خداوند فرزندی از نرجس به ما عطا خواهد کرد!

حکیمه با شگفتی اظهار داشت: من که اثر حملی مشاهده نمی‌کنم!

حضرت فرمود:

آنچه گفتم تحقق خواهد یافت. وقت سحر، در حالی که حکیمه در شک بود، ناگهان امام حسن عسکری علیه السلام فرمود: وعده خداوند نزدیک است. در سحر آن شب، حضرت به دنیا آمد و امام حسن عسکری علیه السلام اجازه نداد کسی متوجه شود، مگر خواص و اشخاص مورد اعتماد!^۱

۴. آیا همه مسلمانان به ولادت حضرت مهدی علیه السلام معتقدند؟ امام حسن عسکری علیه السلام، حضرت مهدی علیه السلام را به یاران خاص مورد اعتماد شیعه نشان داد. با توجه به این که شیعه معتقد است زمین هرگز خالی از حجت نیست، تولد آن

۱. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۲۵ و مستهی الامال، ج ۲، معصوم چهاردهم.

حضرت را قبول دارد. برخی از گروه‌های اهل سنت، ولادت آن حضرت را قبول ندارند، در عین این که به اصل وجود حضرت مهدی و ظهور او معتقدند، ولی می‌گویند او در آخرالزمان به دنیا می‌آید. در باور شیعه، شکی نیست که حضرت مهدی علیه السلام اکنون زنده است.

۵. آیا همه مذاهب اهل سنت، به عبارت دیگر تمام فرقه‌های اسلامی به حضرت مهدی علیه السلام ایمان دارند؟
آن چه در کتاب‌های اهل سنت در مورد مسئله مهدویت آمده اگر بیشتر از کتاب‌های شیعه نباشد کمتر نیست.
احادیث بسیاری از پیامبر صلوات الله علیہ و آله و سلم درباره ظهور، ویرگی‌های حکومت، علامات ظهور و خروج آن حضرت و رجعت دوستان و دشمنان او در کتاب‌های اهل سنت نقل شده است. تنها فرقی که اهل سنت در این باره با شیعه دارند این است که شیعه معتقد است هم اکنون حضرت مهدی زنده است؛ ولی بعضی از اهل سنت معتقدند که او آخرالزمان به دنیا می‌آید.

۶. آیا ادیان دیگر هم به منجی عالم اعتقاد دارند؟
از روزگاران کهن، داستان ظهور مصلح در آخرالزمان، اصلی اساسی بوده است. پیشینیان بشر، پیوسته آن را به یاد می‌آورده‌اند. اکنون پس از قرن‌ها در خلال یادگارهای انسان‌های قدم آثاری هست که ما را به گفته بالا رهنمون می‌کند. مثلاً در آیین زردشت در کتاب‌های آوشتا، زند،

جامانش نامه، داتستان دینیک، زرائیت نامه اشاره‌هایی به موعود شده است. در آیین هندوها سخن از نجات دهنده آمده و در کتابهای مهابها را تا و پورانه‌ها می‌توان اشاره‌هایی یافت. در آیین یهود نیز منتظر موعودند و در کتاب تسبیح هیلدا (وحی کودک) اشاره‌های فراوانی در باره امام زمان علیهم السلام آمده است. نیز می‌توان در کتابهای دانیال پیامبر، حججی (حکای پیامبر، صفتیایی پیامبر، اشعیایی پیامبر و نیز زبور داود اشاره‌هایی یافت. در مسیحیت نیز در انجیل متی، انجیل لوقا، انجیل مرقس، انجیل برنا با و مکافات یوحنا به این بشارت‌ها دست یافت. برای اطلاع بیشتر به کتاب خورشید مغرب نوشته محمد رضا حکیمی صص ۵۱ - ۵۸ مراجعه کنید.

۷. آیا حضرت مهدی در لحظه به دنیا آمدن، سخن گفتند؟

چه چیزی گفتند؟

حضرت مهدی علیهم السلام مانند اجداد معصوم خود، پس از به دنیا آمدن شهادتین را برزبان جاری ساخت و روبه قبله، به سجده افتاد و فرمود:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ جَدِّي
رَسُولُ اللَّهِ وَأَنَّ أَبِي أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَصَّيْرَ الرَّسُولِ اللَّهِ؛
مَسِيَّ دَهْمَ بَهْ يِكَانَگَی خَدَائِی بَسْ هَمَّتَا وَرَسَالتَّ جَدَمْ
مُحَمَّد عَلَيْهِ السَّلَامُ وَامَّاتٌ پَدَرَمْ اَمِيرِ مُؤْمِنَانَ.

سپس حضرت یک یک امامان را نام برد تا به خودش رسید و فرمود: أَللَّهُمَّ أَنْجِزْ لِي وَعْدَيْ وَأَتْمِمْ لِي أَمْرَى وَثَبِّتْ

وَطَأْتِي وَأَهْلَاءَ الْأَرْضَ بِي عَدْلًاً وَقِسْطًاً، خَدَايَا! بِهِ وَعْدَهُ خَوْد
دَرِبَارَهُ ظَهُورٌ مِنْ وَفَاكِنْ وَأَمْرِ اِمَامَتْ وَخَلَافَتْ رَابِرْ مِنْ تَامَّ
گَرْدَانْ وَزَمِينْ رَابِهِ وَسِيلَهُ مِنْ پَرَازِ عَدْلٍ وَدَادِ نَمَاءٍ.

چون امام حسن عسکری علیه السلام نور چشم خود را در
آغوش گرفت، فرمود: فرزندم سخن بگو واو این آیه را
تلاؤت فرمود:

**﴿وَنَرِيدُ أَنْ تَمْنَّى عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ
فَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ﴾**

این آیه اشاره است به داستان حضرت موسی علیه السلام که در
قرآن آمده و خداوند در آن وعده داده که ستمگران جهان را
نابود و اداره جهان را به دست با کفایت بندگان صالح خدا
بسپارد. این آیه شریفه از نمونه آیاتی است که درباره
حضرت مهدی علیه السلام و حکومت او بیان شده است.

۸. نام واقعی آن حضرت چیست؟

در احادیث بسیاری از پیامبر ﷺ نقل شده که نام او، نام من
و کنیه او، کنیه من و شکل و قیافه او همانند من است. القاب
مقدس او مهدی، حجت، منتظر، صاحب الزمان،
صاحب الامر و قائم است.



۱. بخار الانوار، ج ۵۱، ص ۳۶.

۲. سوره قصص، آیه ۴ و ۶.

۹. این القاب به چه معناست و چرا او را به این لقبها
می‌شناسند، به ویره چرا او را قائم می‌گویند؟

این لقبها هر کدام با یکی از ویرگی‌های آن حضرت
مناسب است، به عنوان مثال چون هدایتگر است، مهدی و
چون حجت خداست، حجت، و چون مردم منتظر او هستند
منتظر، و چون صاحب ولایت و صاحب مردم است او را
صاحب لقب داده‌اند. لقب قائم به دلیل قیام آن حضرت
علیه دشمنان خداوند و برپایی دین مبین اسلام است. آن
حضرت قیام می‌کند و قیام آن حضرت جهانی است و با
ستمگران زمان خود ستیز می‌نماید و آنان را مجبور به
کرنش در برابر دستورهای خداوند می‌کند و زمین را پر از
عدل وداد خواهد نمود.^۱

۱۰. آیا صحیح است که در زمان غیبت نباید نام آن حضرت را
بر زبان آورد؟ چرا؟

بنابر روایات بسیاری، ائمه علیهم السلام از بردن اسم خاص آن
حضرت؛ یعنی همان نام پیامبر ﷺ نهی کردند و
فرمودند: او را حجت صدا بزنید. شاید یک دلیل آن
جلوگیری از سوء استفاده دروغگویان و مدعیان دروغین
مهدویت باشد.^۲

۱. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۳۰.

۲. همان، ص ۳۲ و ۳۱.

۱۱. وقتی نام آن حضرت بوده می شود؛ به ویژه نام قائم، بعضی ها می ایستند و بعضی دست روی سر خود می گذارند، آیا دلیل خاصی دارد؟

از باب احترام و عرض ادب است. این کار، مستحب و پسندیده است. حضرت رضاعلیهم السلام هنگامی که نام آن حضرت را می برد قیام می نمود و دست مبارک را بر سر می گذاشت. امامان معصومعلیهم السلام هر گاه نام آن حضرت را می بردند احترام می کردند. ایستادن برای احترام، نشانه قیام است که از ویرگی های حضرت مهدی است.

۱۲. در بعضی از احادیث حضرت را «بَقِيَةُ اللَّهِ» گفته اند
مقصود از این جمله چیست؟

بقیة الله یعنی باقی مانده و یادگار حجت های الهی. از هزاران حجتی که خداوند برای بندگان خود فرستاده، تنها او باقی مانده است. در دعای شریف ندبه آمده است: أَيْنَ بَقِيَةُ
اللَّهِ الَّتِي لَا تَخْلُوا مِنَ الْعِتَرَةِ الْهَادِيَةِ. «جمله و لا تخلوا» شرح
بقیة الله است؛ یعنی تنها یادگار عزیز هدایتگر پیامبرعلیهم السلام. اولین باری که این جمله به کار برد شد توسط حضرت شعیب بود که گفت: يَقِيَةُ اللَّهِ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ. البته هر حجتی در زمان خودش بقیة الله است.

۱۳. امام مهدی از چه سالی و در چه سنی به امامت رسید؟
از زمان شهادت امام حسن عسکریعلیهم السلام در سال ۲۶۰ق.
امامت امام زمانعلیهم السلام شروع می شود. امام مهدی علیهم السلام در سال

۲۵۵ هق. به دنیا آمد و هنگام رحلت پدر بزرگوارش پنج ساله بود، بنابراین آن حضرت در پنج سالگی به امامت رسید.

۱۴. غیبت امام زمان علیه السلام از چه سالی آغاز شد؟
از یک نظر، می‌توان گفت غیبت امام زمان علیه السلام از همان آغاز ولادت آغاز گردید؛ ولی غیبت کوتاه یا همان غیبت صغیری از زمان فوت پدرشان، یعنی از هشتم ربیع الاول سال ۲۶۰ ق. آغاز شد.

۱۵. مگر حضرت چند نوع غیبت داشتند؟
حضرت مهدی علیه السلام به دو گونه از دیده‌ها پنهان شده که به غیبت صغیری و به غیبت کبری مشهور است.
آن حضرت پس از تولد، از انتظار پنهان شد و تنها بعضی یاران خاص آن حضرت از مکان زندگی او خبر داشتند. در زمان غیبت، افرادی به عنوان نائب و وکیل، واسطه بین او و مردم بودند و مردم از طریق آنان، به حضرت مهدی علیه السلام دسترسی داشتند. این مدت، ۶۹ سال طول کشید و آن را غیبت صغیری می‌نامند. پس از فوت آخرین نائب آن حضرت، علی بن محمد سمری، غیبت کبری آغاز گردید که هنوز ادامه دارد و تا ظهور آن حضرت نیز ادامه خواهد داشت و مدت آن را جز خدا کسی نمی‌داند.
امیدواریم آن حضرت به زودی ظهور کند.

۱۶. نواب آن حضرت در زمان غیبت چند نفر و چه کسانی بودند؟

چهار نفر بودند:

۱. عثمان ابن سعید؛ حدود ۲۰ سال نیابت آن حضرت را عهددهدار بود.

۲. محمد ابن عثمان؛ ۲۵ سال نیابت آن حضرت را عهددهدار بود.

۳. حسین ابن روح؛ ۲۱ سال نیابت آن حضرت را عهددهدار بود.

۴. علی ابن محمد سمری؛ ۳ سال نیابت آن حضرت را بر عهدده داشت.

این چهار نائب ۶۹ سال عهددهدار نیابت خاصه از سوی آن حضرت بودند و غیبت کبری با فوت آخرین نائب خاص، از سال ۳۲۹ ق. آغاز شد.

۱۷. فرق بین غیبت صغیری و کبری چیست؟

در غیبت صغیری علاوه بر این که چهار نفر به صورت خاص نیابت حضرت مهدی علیه السلام را عهددهدار بودند و به راحتی می توانستند پیامها و نامه های مردم را به محضر امام علیه السلام برسانند و پاسخ آنها را به صاحب اش تحويل دهند، حضرت مهدی علیه السلام نیز توسط وکیل هایش با مردم ارتباط برقرار می کرد. حضرت مردم را ارشاد می کرد، تأیید می فرمود، و به مسائل شرعی آنان پاسخ می داد؛ ولی در غیبت کبری، نه نائب خاص وجود دارد و نه امکان ارتباط مستقیم یا غیر

مستقیم؛ بلکه ارتباط به صورت کلی و عام است.

۱۸. آیا ممکن است حضرت مهدی علیه السلام هیچ‌گاه ظهور نکند و

برای همیشه در پشت پرده غیبت بماند؟

خیر؛ زیرا رسول خدا علیه السلام فرمود: لَا يُبَدِّل لِمَذْهِبَ الْأَمَّةِ مِنْ مَهْدِيٍّ.

نیز فرمود:

لَوْلَمْ يَئِيقَ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا يَوْمٌ وَاحِدٌ لَطَوَّلَ اللَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ
حَتَّىٰ يَخْرُجَ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِيٍّ يَمْلأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا
مُلِئَتْ ظُلْمًا وَجُورًا؛ اگر از عمر دنیا تنها یک روز باقی بماند،
خدا آن روز را آن قدر طولانی می‌کند تا مردی از خاندان من
قیام کند و دنیای ظلم زده را پر از عدل و داد سازد.^۱

نیز فرمود: عمر جهان به پایان نخواهد رسید تا مردی از نسل حسین علیه السلام قیام کند و جهان را از عدالت پر سازد.^۲

نیز فرمود: قیامت به پا نخواهد شد تا اینکه قائم ما ظهور کند.^۳ بنابراین، شکی در ظهور آن حضرت و تشکیل حکومت عدل و خاتمه دادن به عمر حکومت‌های ستمگر نیست.



۱. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۷۱ و ۷۴.

۲. همان، ص ۶۶.

۳. همان، ص ۶۶.

۱۹. آیا ممکن است یک انسان عمر طولانی بیش از هزار سال داشته باشد چون هم اکنون (یعنی سال ۱۴۲۵ هجری قمری) حضرت حدود یک هزار و یکصد و هفتاد سال دارد

و هنوز هم معلوم نیست که چه مقدار طول بگشده؟

از نظر علمی ممکن است. از نظر قدرت خداوند نیز هیچ مانعی بر سر راه عمر طولانی انسان نیست؛ زیرا خداوند «علیٰ کُلّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» است و قدرت نگهداری یک انسان را برای قرن‌ها دارد. نمونه‌هایی نیز از طول عمر گذشتگان که بیش از هزار سال عمر کرده‌اند وجود دارد. به عقیده قرآن، حضرت عیسیٰ ﷺ زنده است. حضرت خضر و الیاس هم زنده‌اند شیطان نیز زنده است.^۱

به گفته قرآن کریم، زمان نبوت نوح فقط ۹۵۰ سال

بود.

برای خداوندی که غذای عزیز پیامبر ﷺ را یکصد سال سالم نگه می‌دارد، هزاران کار خارق العاده دیگر انجام می‌دهد و هر روز نمونه‌هایی از قدرت وی را می‌بینیم، طول عمر امام زمان و حجت برای او کار ساده‌ای است.

۲۰. ارتباط غیبت حضرت مهدی با سرداب خانه‌شان چیست؟

وقتی دشمنان، خانه امام حسن عسکری ﷺ را بازرسی کردند و خواستند امام مهدی ﷺ را دستگیر نمایند، امام که

کودکی پنج ساله بودند به سردارب خانه رفت. دشمنان که او را تعقیب نمودند، ناگهان دیدند سردارب پراز آب است و حضرت مهدی علیه السلام بر روی آب راه می‌رود و از نظرها پنهان می‌شود. این بدان معنا نیست که همیشه در آن سردارب زندگی می‌کنند، بلکه ایشان در همه جا عالم حضور دارند و دادرس بی‌پناهانند. این سردارب هنوز در شهر سامرای وجود دارد و زیارتگاه عاشقان مهدی علیه السلام است.

۲۱. حضرت مهدی علیه السلام در کجا زندگی می‌کنند؟

روشن نیست که حضرت جاو مکان خاصی داشته باشد! و اگر هست مهدی علیه السلام در کجا زندگی می‌کند. ما نمی‌دانیم در عین حال نفی هم نمی‌توان کرد. جزیره خضرا هم که بعضی آن را محل زندگی آن حضرت دانسته‌اند. به جز خدوس، دلیل دیگری ندارد چه بسادلیل بر نادرستی آن نیز باشد، ولی ممکن است در محلی ناشناخته زندگی کند.

۲۲. آیا حضرت مهدی علیه السلام زن و بچه دارند؟

این مطلب نیز روش نیست. در برخی دعاها، بر ذریه او سلام شده و در بعضی احادیث آمده که وقتی حضرت مهدی علیه السلام ظهر می‌کند «يَنْزِلُ إِلَهِهِ وَعَيَالِهِ مَسْجِدَ السَّهْلَةِ»؛ با اهل و عیال خود در مسجد سهلة ساکن می‌شود. با توجه به این که ازدواج سنت رسول خدا علیهم السلام است، بعید به نظر می‌رسد که حضرت مهدی علیه السلام مجرد و تنها زندگی

کنند. و الله اعلم.

۲۳. آن حضرت غذای خود را از کجا تهیه می کند؟
به طور دقیق روشن نیست؛ ولی از آن جا که اجداد آن بزرگوار
مانند مردم زندگی می کردند و غذای خود را از بازار
مسلمانان تهیه می نمود، بعید نیست آن حضرت نیز چنین
باشد.

۲۴. چه می شد اگر غیبت نمی بود و امام زمان علیه السلام در
آخر الزمان متولد می شد و پس از رشد جسمی و فکری مردم
قیام می کرد؟

در این باره سه نکته را باید مد نظر داشت:

۱. زمین هرگز نباید خالی از حجت باشد، زیرا بنابر
روايات، لَوْلَا الْحَجَّةَ لَسَاخَتِ الْأَرْضُ بِأَهْلِهَا؛ اگر حجت خدا
روی زمین نبود زمین اهلش را فرو می برد. پس تمام
هستی به واسطه حجت خداوند بر پاست. اگر منظومه
شمسی در حرکت است، درخت میوه می دهد، زمین
می روید، آسمان می بارد، و یا همه هستی و تحولات و
فیوضات آن، به برکت وجود مقدس امام معصوم و حجت
خداست. از این رو، در زیارات می خوانیم:

بِكُمْ تُثِيْثُ الْأَرْضُ أَشْجَارَهَا وَبِكُمْ تُخْرِجُ الْأَشْجَارَ
تَمَارَهَا وَبِكُمْ تُنَزِّلُ السَّمَاءَ قَطْرَهَا وَرِزْقَهَا وَبِكُمْ يَكْشِفُ اللَّهُ
الْكَرَبَ وَبِكُمْ يُنَزِّلُ اللَّهُ الْغَيْثَ...

۲. بدون شک، اگر حضرت مهدی ﷺ از نظرها پنهان نمی‌شد و مانند اجداد طاھرینش در میان مردم بود و شناخته می‌شد، او را به قتل می‌رساندند؛ چنان که پس از شهادت پدرش به خانه او هجوم برداشت و همه خانه را بازرسی و تفتش نمودند.

۳. حکمت خداوند این است که حضرت مهدی ﷺ حکومت اسلامی جهانی تشکیل دهد و انتقام تمام مظلومان را از ستمگران بگیرد و جهان را از عدالت پر سازد! بر این اساس، چاره‌ای نیست جز این که حجت خدا در جهان وجود داشته باشد تا زمین از حجت خالی نباشد، و از نظرها غایب باشد تا به قتل نرسد، و بماند تا در وقت خود، که خداوند اجازه دهد ظهور کند و زمین را از عدالت و حق پر سازد.

۴. در زمان غیبت، مردم باید به چه کسی مراجعه بکنند؟ امام مهدی ﷺ در دوران غیبت کبری، وکیل خاص ندارد؛ اما وکیل‌های عام ان حضرت، یعنی فقهاء اسلام عهده‌دار نیابت عامه از سوی آن حضرت هستند. حضرت مهدی ﷺ در توقيع شریف خود فرمود:

أَمَّا الْحَوَادِثُ الْوَاقِعَةُ فَأَرْجِعُوا فِيهَا إِلَى رُوَاةِ حَدِيثِنَا فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَأَنَا حُجَّةُ اللَّهِ؛ در رویدادهای اجتماعی (و نیازهای شرعی) به راویان احادیث ما (فقهاء) مراجعه نمایید که آنها حجت من بر شما هستند، چنان که من حجت خدا هستم.

امید فردا ۲۷.....

در احادیث دیگر، اهل بیت علیهم السلام این مسئله را روشن فرمودند و ولایت فقیه و مسئله تقليد نيز از همین جا سر چشمه می گيرد. بنابراین، ارتباط امت اسلامی با حجت خدا به کلی قطع نیست و علمای اسلام در دوران غیبت، پناهگاه و مرجع و راهنمای امت و حافظ و نگهبان شریعت هستند و منزلت آنان بالاتر از پیامبران بنی اسرائیل است؛ چنانکه از رسول خدا علیهم السلام نقل شده که فرمود: عَلَمَاءُ أُمَّتِي أَفْضَلُ مِنْ أَنْبِيَاءِ بَنِي إِسْرَائِيلَ؛ علمای امت من برتر از پیامبران بنی اسرائیل هستند.^۱

۲۶. توقیع یعنی چه؟

توقیع به معنای امضا و کتابت است. به علت غیبت امام زمان علیهم السلام حدیث یا روایتی از ایشان بیان نشده؛ ولی نامه‌هایی از آن حضرت با امضا و خط ایشان در پاسخ به سؤال‌های مردم وجود دارد و گاهی نیز بدون این که کسی سؤال کند، آن حضرت برای برخی افراد نامه می‌نوشت. به این نامه‌ها، توقیعات گفته می‌شود که در کتاب بحار الانوار، جلد ۵۲، درج گردیده است.

۲۷. دوران غیبت چقدر طول خواهد کشید و چه حوادثی رخ خواهد داد؟

غیبت آن حضرت طولانی خواهد بود؛ ولی مدت آن معلوم

۱. ر.ی: گفتگو در مورد ولایت فقیه و آزادی و سیاست، از نگارنده.

نیست. در احادیث از حوادث تلخی یاد شده است؛ از جمله این که آن قدر غیبت طولانی می‌شود که بسیاری از مردم در وجود آن حضرت شک می‌کنند، بسیاری از دین خود دست بر می‌دارند؛ قتل و فساد زیاد می‌شود، دل‌ها سیاه و مردم ناامید می‌شوند، بلا و مصیبت و سختی فراگیر می‌شود، زندگی برای مؤمن دشوار می‌گردد و دین داری سخت‌تر از نگهداری آتش سرخ در کف دست می‌شود.

۲۸. در چنین شرایطی چه باید کرد؟

باید به دستورهای اسلام به طور دقیق عمل کرد. صبر در آن زمان مانند جهاد در راه خداست. مؤمن باید استقامت کند، بر سختی‌ها صبر نماید و به خداوند پناه برد واستمداد طلب و دعای غریق را بخواند: **يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنَ وَ يَا رَحِيمَ يَا مُقْلِبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ**؛ ای خدایی که رحمن و مهربانی و دگرگونی دل‌ها به دست تواست، دل‌مرا به دین خودت ثابت و استوار گردان.

و پس از هر نماز، بخواند: **اللَّهُمَّ عَرَفْنَى نَفْسَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعْرِفْنِي نَفْسَكَ لَمْ أَعْرِفْ رَسُولَكَ، اللَّهُمَّ عَرَفْنَى رَسُولَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعْرِفْنِي رَسُولَكَ لَمْ أَعْرِفْ حُجَّتَكَ، اللَّهُمَّ عَرَفْنَى حُجَّتَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعْرِفْنِي حُجَّتَكَ ضَلَّتْ عَنْ دِينِي؛ خداوند! خودت را به من بشناسان؛ زیرا اگر خودت را به من بشناسانی، پیامبرت را هم نخواهم شناخت! خداوند! پیامبرت را به من بشناسان، زیرا اگر پیامبرت را به من معرفی نکنی حجت تورا نیز نخواهم شناخت. خداوند!**

حجهت خود را به من معرفی نما؛ زیرا چنان چه حجهت خود را
به من معرفی ننمایی من در دین خود گمراه خواهم شد.^۱

۲۹. آیا وقت ظهور را هیچ کس نمی‌داند و می‌توان وقتی
برای آن تعیین نمود؟

زمان ظهور حضرت مهدی ﷺ برای هیچ کس؛ حتی برای
آن حضرت معلوم نیست. گاهی بعضی اصحاب ائمه ﷺ
اصرار می‌ورزیدند آنان وقت ظهور را بیان کنند، اما آنان با
صراحة تمام می‌فرمودند: کسی وقت ظهور را نمی‌داند. هر
کس وقتی برای آن معین کند دروغگوست:

كَذَبَ الْوَقَائُونَ كَذَبَ الْوَقَائُونَ؛ تعیین کننده گان وقت ظهور
دروغگویند.

۳۰. گاهی در مساجد یا مشاهد مشرفه اوراقی را می‌یابیم که
نوشته اند فلان کس خواب دیده که به مردم بگویید چنین و
چنان کنند، چون فلان روز حضرت ظهور می‌کند و...؛ آیا
این گونه مطالب صحیح است؟

دروغ و خرافه است و نشر آن، گناه. برخی برای دست یابی
به منافع مادی، یا به علت بیماری و اهداف شوم خود، به
جعل و پخش این سخنان می‌پردازند.

۳۱. آیا بین ظهور و حضور فرقی هست؟

آری، امام زمان ع در حال غیبت، حضور دارد، ظهور ندارد.
حضرت مهدی ع در مکان‌های مختلفی حضور پیدا
می‌کنند، اما از نظرها پنهان است. ممکن است کنار
شخصی بشینند، با او سلام و احوال پرسی نماید و مشکل او
را رفع کند؛ اما شناخته نشود. بنابراین، آن حضرت از همه
جا با خبر است و در جامعه حضور دارد. باید از حضورش
غافل نبود و برای ظهورش دعا نمود.

۳۲. وجود حضرت حجت در پس پرده غیبت چه سودی برای
مردم دارد؟

فایده‌های بسیار دارد. او حجت خدا و واسطه تمام فیوضاتی
است که به مردم می‌رسد. بسیاری از بلاهابه وسیله وجود او
بر طرف می‌شود. آن حضرت درباره غیبت خویش فرمود:
*وَأَمَّا الانتفاعُ بِي فِي غَيْبَتِي فَكَانَ الانتفاعُ بِالشَّمْسِ إِذَا
غَيَّبَتْهَا السَّحَابُ؛ هَمَانِ طُورٍ كَهُنْدَمْ رَدَمْ أَزْ نُورَ خُورَشِيدَ در پس
ابرهَا سودمند می‌شوند، از من در زمان غیبت بهره‌مند
می‌گردند.*

نیز فرمود:

*وَإِنِّي لِأَمَانٌ لِأَهْلِ الْأَرْضِ كَمَا أَنِّي السُّجُومُ أَمَانٌ لِأَهْلِ
السَّمَاءِ؛ وجود من برای اهل زمین، امان است؛ چنانچه وجود
ستارگان، امان برای اهل آسمان می‌باشد.^۱ و فرمود:*

وَبِيَ يَدْفَعُ اللَّهُ الْبَلَاءَ مِنْ أَهْلِي وَشِيعَتِي؛ خَدَاونَدَ بِهِ
وَسِيلَةٌ مِنْ، بِلَاهَا رَا از خانواده و شیعیانم بر طرف می سازد.
همان گونه که خورشید پشت ابرها، تمام منظومه شمسی، از
جمله زمین، را مانند مادری مهر بان در آغوش جاذبه خود
نگه می دارد و سبب امان و حفظ منظومه شمسی است و
ابرها مانع ارزش و فواید بی شمار آن نمی شود، وجود مقدس
امام زمان علیه السلام نیز تمام آثار و برکات خود را دارد، هر چند دیده
نشود.

۳۲. آیا ممکن است حضرت مهدی علیه السلام را در زمان غیبت
زیارت کرد و وجود مقدس او را مشاهده نمود؟ آیا می شود با
آن حضرت ارتباط برقرار کرد؟
بسیارند افرادی که موفق به زیارت آن حضرت شدند؛ مانند
مرحوم مقدس اردبیلی، علی ابن مهزیار و صدھا نفر دیگر
از اولیاء، علماء و صلحاء که این سعادت نصیبشان گشته و
داستان آنها در کتاب‌ها موجود است. اکنون هم کسانی
هستند که با آن حضرت ارتباط دارند. ارتباط بدون مشاهده
هم برای بسیاری از افراد مقدور است و هر کس که توسل
پیدا کند و خالصانه آقا را بخواند ناامید نمی شود و عنایات
آن حضرت شامل حاش خواهد شد.

ممکن است افرادی برای شیادی و فریب افکار
عمومی و سوءاستفاده از معتقدات مردم، ادعای ارتباط - با
امام زمان علیه السلام را بنمایند. نباید به این شیادان میدان داد،
ولی حساب اولیای خدا از آنان جداست. به عبارت دیگر، هر

که ادعا کرد امام علی^ع را دیده دروغ می‌گوید؛ زیرا آنان که چنین سعادتی نصیب‌شان گردیده، لب فرومی‌بندند و سخنی نمی‌گویند. در موارد بسیار نادری، برخی پارسايان به دلایل خاص، از ارتباط خویش با حضرت مهدی علی^ع پرده برزمی‌دارند.

۳۴. آیا درست است که اعمال بندگان هفته‌ای یک یا دوبار به دست آن حضرت می‌رسد؟

بله. او حجت خداست. هیچ چیز از او پوشیده نیست. او باید از همه مسائل با اطلاع باشد. بنابراین، رفتار همه مردم به صورت گزارش، هر هفته به عرض آن حضرت می‌رسد و او افرادی را که اعمالشان مورد رضایت او است دعا می‌کند و از اعمالی که مورد پسندش نیست ناراحت می‌شود.

۳۵. آیا اعمال بد مردم می‌تواند در زمان ظهور آن حضرت نقش داشته باشد و آن را به تأخیر اندازد؟

بله. به طور قطع تأثیر دارد. آن حضرت در یکی از نامه‌های خود به شیخ مجید^ع فرمود: اگر شیعیان ما در پیمانی که با مابسته‌اند دل‌هایشان با هم بود، توفیق زیارت ما را می‌یافتند و دیدار ما به تأخیر نمی‌افتد و سعادت دیدار ما به زودی نصیب‌شان می‌شود. پس چیزی ما را از آنان جدا نکرده، مگر اعمال ناشایسته‌ای که از آنان سر می‌زند.^۱

۳۶. وظیفه شیعیان در زمان غیبت چیست؟

نخستین وظیفه این است که زمینه ظهور آن حضرت را آماده سازیم و از منتظران واقعی اش باشیم. اصلاح جامعه، امر به معروف و نهی از منکر، کاهش معا�ی و تربیت نیرو برای حکومت آن بزرگوار می‌تواند زمینه ظهور آن حضرت آماده سازد. تأسیس جمهوری اسلامی در ایران گامی در جهت آماده سازی محیط برای ظهور آن حضرت است. باید به گونه‌ای عمل شود که یاد و نام آن بزرگوار بر سر زبان‌ها و دل‌ها باشد و مردم از آن حضرت غافل نشوند و در مشکلات به او روی آورند و بدانند که او حجت خداست و بر حال همه آگاه است. نیز وظیفه مردم است که برای سلامتی آن حضرت، صدقه بدهند، برای تعجیل در ظهورش دعا کنند، حج و اعمال خیر دیگر را به نیایت از آن حضرت انجام دهند. نیز وظیفه شیعیان است که زیارت نامه‌هایی را که برای آن حضرت وارد شده بخوانند، همیشه - به ویژه روز جمعه - به یاد او باشند و دعای ندبه را بخوانند. از دعای فرج: اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيْكَ وَ دَعَايِ الْهَىْ عَظُمَ الْبَلَاءِ وَ سَائِرِ دُعَاهَى مَنَاسِبِ غَفْلَةِ نُورَزَنْدِ وَ مَنْتَظَرِ ظَهُورِ باشند.

۳۷. لطفاً در مورد دعای «اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيْكَ الْحَجَةَ ابْنَ الْحَسَنِ»

توضیح دهید؟

این دعا معروف به دعای فرج و خواندن آن در تمام حالات و ساعت‌های شبانه روز مستحب است. ترجمه دعا چنین است: خداوند! در این لحظه و تمام لحظه‌ها حجت ابن

الحسن را که درود تو برا او واجداد او باد دوست او، ولی و نگهبان او، راهبر و راهنمای او بار و بار و بخشش او باش؛ تا او را در زمین ساکن نمایی و سال‌های سال او را از حکومت حق بهره‌مند سازی.

۳۸. مقصود از انتظار چیست؟

رسول خدا ﷺ فرمود: **أَفْضَلُ أَعْمَالِ أَمَّتَى إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ**؛ بهترین اعمال امت من انتظار فرج است.

انتظار، فرهنگ سازنده و تفکر پویایی است که همیشه جامعه را زنده، امیدوار و مسیر در تکاپو و پیشرفت قرار می‌دهد. انتظار، دل‌های دوستان را پر از امید و دل‌های دشمنان را با اضطراب و نگرانی همراه می‌سازد. انتظار یعنی آمادگی و زمینه سازی برای ورود فرمانده و شروع عملیات. انتظار یعنی سازش نکردن با دشمن، بیداری، سربازگیری، نیروسازی، حفظ نیروهای خودی و بالا بردن توان مبارزه. انتظار یعنی به همه ظلم‌ها نه گفتن و راضی نبودن به وضع موجود و در انتظار عدالت بودن.

۳۹. برخی می‌گویند: حضرت مهدی علیه السلام وقتی ظهور می‌کنند که دنیا را ظلم و جور گرفته باشد بنابراین، نباید دست به اصلاح زد، بلکه باید به ظلم و جور افزود تا آن حضرت زودتر ظهور کند. آیا این اعتقاد، درست است؟

خیر. شرط ظهور، پرشدن عالم از ظلم و جور نیست. وقتی آن حضرت ظهور می‌کند که همه تشنۀ عدالتند. یکی

از شرایط ظهور آن حضرت، آمادگی مردم برای اقامه عدل است. آن حضرت، کثرت فساد و گناه و عدم آمادگی را از دلایل طولانی شدن غیبت دانسته‌اند. تکلیف امر به معروف و نهی از منکر هیچ گاه از دوش مردم برداشته ننمی‌شود و تشویق به ظلم و گناه را هیچ گاه اسلام نمی‌پذیرد.

این گونه نیست که اگر عالم را زودتر فساد و ظلم فرا بگیرد، آن حضرت زودتر ظهور کند؛ بلکه هر چه فساد بیش‌تر باشد ظهور به تأخیر می‌افتد. باید برای فراهم شدن مقدمات ظهور، پاکسازی را آغاز کرد؛ جهان به گونه‌ای پیش می‌رود که روز به روز به سوی فساد و ظلم پیش می‌رود.

۴. منظور از تمحیص که در روایات آمده است چیست؟
 منظور، امتحان و آزمایش مردم است. هر جا در جمع دوستان اهل بیت علیهم السلام سخن از ظهور به میان می‌آمد، ائمه می‌فرمودند: حتی تُمَحَّصُوا وَتُمَيَّزُوا وَتُغْرِبُوا وَيَخْرُجُ مَنِ الْغَرَبَالِ خَلْقٌ كَبِيرٌ؛ آن حضرت ظهور نمی‌کند تا امتحان شوید، صفات‌ها از هم جدا شود و غربال شوید و بسیاری از غربال امتحان خارج شوند. شرایط سختی پیش روی مدعیان مسلمانی است. بالاها و سختی‌ها، اهل یقین و ثابت قدمان را از دوستان نیمه راه و افراد نان به نرخ روز خور جدا می‌کند.

۴۱. این که در آخرالزمان فردی برای اجرای عدالت خواهد آمد، فقط عقیده مسلمانان است، یا غیر مسلمانان هم چنین عقیده‌ای دارند؟

عقیده به مهدویت به این معنا که در پایان، مردی از سلاطین حضرت محمد ﷺ ظهر خواهد کرد، اختصاص به مسلمانان دارد، هر چند در تورات و انجیل از مهدی ﷺ نام برده شده است. شایسته است در این باره به کتاب ارزشمند بشارات عهدهین، نوشته آیة الله دکتر محمد صادقی مراجعه شود.

۴۲. امام زمان علیه السلام را در کجا می‌توان دید؟ آیا مسجد جمکران در قم یا مسجد سهله در نزدیکی کوفه ارتباطی با این مسئله دارد؟

اگر لیاقت حضور باشد نیاز به مکان خاصی نیست، البته آن حضرت در اماکن مقدسی مانند مسجد سهله، منی و مسجد جمکران دیده شده است.

۴۳. آیا امام زمان عجل الله تعالیٰ فرجه را در خواب می‌توان دید؟

بله. همه امامان معصوم علیهم السلام را در خواب می‌توان دید؛ زیرا شیطان نمی‌تواند به صورت امام یا پیامبر در آید. پس اگر کسی آن بزرگوار را در خواب ببیند، مانند این است که در بیداری دیده است؛ البته بعضی‌ها بیماری خواب دارند و مکرر ادعا می‌کنند که امام علیهم السلام را در خواب دیده‌اند. این گونه

خواب‌های ادعایی از سوی اشخاص پرادعا را نمی‌توان پذیرفت.

۴۴. برخی ادعا دارند نماینده حضرت مهدی عجل الله تعالى فرجه هستند یا با ایشان ارتباط دارند. آیا صحت دارد؟ خیر، این ادعاهای دروغ است و باید به شدت از سوی همه مردم، به ویژه عالمان دینی، تکذیب گردد. لازم است مردم را از نیت‌های شیطانی این شیادها آگاه نمود. هرگز نباید به این دروغ پردازان که از عقاید پاک مردم سوءاستفاده می‌کنند میدان داد.

۴۵. آیا نام و نشانی از حکومت حضرت مهدی عجل الله تعالى فرجه در قرآن وجود دارد؟ بله. آیات بسیاری در قرآن، اشاره یا صراحت به آن دوران دارد، از جمله:

**وَنُرِيدُ أَنْ تُمَنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضْعَفُوا فِي الْأَرْضِ
وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ**۱

بنا داریم به محرومان جهان منت گذاشته، آنان را وارث زمین و پیشوای مردم قرار دهیم.

**وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا
عِبَادِي الصَّالِحُونَ**۲؛ در کتاب زبور نوشته‌یم که بندگان شایسته من وارث زمین خواهند شد.

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ يَا لَهْدِي وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ

۱. سوره قصص، آیه ۵ و ۶.

علی الدّین کُلّه ولو كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ^۱؛ خداوند، رسول خود را همراه با دین حق و هدایت فرستاد تا بر تمام ادیان پیروز و غالب شود.

(أَيْنَمَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا)^۲؛ هر کجا باشید، همه شما را خداوند گرد هم جمع خواهد کرد. این آیه اشاره به ۱۳ نفر از اصحاب آن حضرت است.

(وَأَمْ مَنْ يُجِيبُ الْمُضطَرَ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْسِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلَكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ)^۳؛ کیست جز او که پاسخ مضطر (امام زمان علیهم السلام) را بددهد و شما را خلیفه روی زمین گرداند. احادیث بسیاری نیز درباره آن حضرت وجود دارد؛ به گونه ای که کمتر موضوعی در اسلام هست که به این گسترده‌گی مطرح شده باشد. پیامبر ﷺ و تمام امامان معصوم علیهم السلام به آن پرداخته‌اند و تمام ویرگی‌های آن حضرت، علائم ظهور و مشخصات حکومت او در روایات آمده است؛ که تعداد آنها را ۲۳۸۱ تا ۳۲۷۱ شمارش نموده‌اند. این احادیث در منتخب‌الاثر، بشارات عهده‌ین، بحار الانوار^۴ و معجم الملاحم ذکر شده است.

۱. سوره برائت، آیه ۳۲.

۲. سوره بقره، آیه ۱۴۸.

۳. سوره نمل، آیه ۶۲.

۴. ج ۵۱ - ۵۳.

۴۶. آیا آن حضرت از حال نیازمندان و گرفتاران با خبر است و می‌تواند کمکی بکند، یا چون غایب است نمی‌تواند؟ امام زمان علیه السلام از حال ستمدیدگان با خبر است. او فریادرس فریاد خواهان و پناه درماندگان است. خودش فرموده:
 اَنَا أَغْيِرُ مُهْمَلِينَ لِمَرْاعَاتِكُمْ وَ لَا تَأْسِيْنَ لِذِكْرِكُمْ؛ مَا هَرَكَنْ
 در مورد شما غافل نیستیم و شما را از یاد نمی‌بریم.

نیز فرمود:

فَإِنَّا يُحِيطُ عِلْمُنَا بِأَبْنائِكُمْ وَ لَا يَفْرُّ عَنْنَا شَيْءٌ مِّنْ
 أَخْبَارِكُمْ؛ مَا بِهِ أَمْوَرٌ وَ أَخْبَارٌ شَمَا عِلْمٌ كَامِلٌ دَارِيْمٌ وَ هَرَكَنْ
 چیزی از شما از نظر ما پنهان نیست.^۱

در شب قدر، همه امور و اخبار به آن حضرت عرضه می‌شود و آن حضرت ناله دردمدان را می‌شوند.

۴۷. چه ارتباطی بین شب قدر و امام عصر عجل الله تعالى فرجه وجود دارد؟
 امام علیه السلام به علت این که حجت و خلیفه خداوند است، باید از تمام اتفاقات و حوادث و مقدرات عالم با خبر باشد؛ همان گونه که پیامبر ﷺ باید آگاه می‌شد. چون شب قدر، شب نزول قرآن و ارتباط وحی با خاکیان است، در شب قدر این ارتباط برقرار می‌شود و ملایکه وجبرئیل نازل می‌شوند و تمام مقدرات را به استحضار حضرت مهدی علیه السلام می‌رسانند. بنابراین، شب قدر، شب نزول وحی و نبوت، شب

۱. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۹۲ به بعد.

ولایت امر و امامت، ولیله القدر است، لیله القرآن والامامة؛
هم به تقل اکبر تعلق دارد، و هم به عترت و تقل کبیر.
امام خمینی ره فرمود: شب نیمه شعبان که شب
ولادت امام عصر ره است را لیله القدر نامیدند. اگر وجود
قدس امام عصر نباشد تنزل الملائکه و الروح مفهومی
نداشت نازل شود؛ برای چه؟

۴۸. آیا اسلام در زمان ظهور امام زمان عجل الله تعالى فرجه
فراگیر می شود یا باز هم غیر مسلمان وجود دارد؟
اکثریت قاطع جمعیت آن روز جهان مسلمان می شوند و
پیروان سایر ادیان تسليم حکومت حق می شوند.
مسیحی ها چون بینند حضرت عیسی علیه السلام پشت سر
حضرت مهدی علیه السلام نماز می خواند، همگی مسلمان
می شوند. در روایت آمده است:
**لا تَبْقِي الْأَرْضَ (یا دار) إِلَّا تُؤْدِيَ فِيهَا شَهادَةً لَا إِلَهَ إِلَّا
اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ!**؛ سرزمین یا خانه ای نمی ماند؛ مگر
این که شهادت به وحدانیت خدا و رسالت حضرت محمد سر
می دهد.

علام ظهور چیست؟ آیا قبل از ظهور، نشانه ها و علائمی
وجود دارد؟

یکی از مسائل غیر قابل انکار، وجود علائم و نشانه هایی
است که قبل از ظهور اتفاق خواهد افتاد و بر دو نوع است:

۱. علائم حتمی که بدون شک اتفاق می‌افتد و نشان نزدیک بودن ظهور است:

۲. علائم غیر حتمی:

خروج سفیانی، دجال، و سید حسنی، آشکار شدن کف دستی در آسمان، صدای آسمانی، خورشید گرفتگی در نیمه ماه رمضان و گرفتگی ماه در آخر آن، از علائم حتمی هستند.

شیوع فساد، قحطی، زلزله، طاعون، قتل‌های فجیع، آباد شدن کوفه پس از خرابی، خراب شدن مسجد برائا (در نزدیکی بغداد)، منزوی شدن مؤمنین و تسلط کفار و فساق، از علائم غیر حتمی است.^۱

۴۹. دجال چه کسی است و چه خواهد کرد؟

احادیث بسیاری درباره او هست. او مردی بد هیکل، بسیار رشت و جادوگری ماهر است و مردم را به وسیله سحر، دور خود جمع می‌کند. دجال، مروج فساد و هرج و مرج است. تمام آدم‌های فاسد و شیاطین از او راضی هستند. او ادعای خدایی می‌کند و افراد بسیاری را می‌کشد و سرانجام به دست حضرت مهدی علیه السلام کشته می‌شود.

در بعضی از روایات آمده که او اهل اصفهان است و از محله یهودی‌ها خروج می‌کند. بنابر بعضی از روایات، او از خراسان خروج می‌کند. احتمال این که دجال نمادی از یک فرد شرور که جهان را به آتش می‌کشد، باشد نه یک فرد

۱. همان، ص ۱۸۱ به بعد.

خاص، نیز وجود دارد.^۱ گفته‌اند او با هفتاد هزار یهودی خروج می‌کند و با حضرت ﷺ می‌جنگد و سرانجام کشته می‌شود.

۵۰. در میان عوام معروف است که دجال دارای الاغی با ویژگی‌های افسانه‌ای است، آیا صحیح است؟
خیر. شاید جادوگر بودن دجال منشأ این‌گونه افسانه‌ها گردیده باشد.

۵۱. سفیانی کیست و چه می‌کند؟
خروج او از نشانه‌های حتمی است. او از نسل یزید بن معاویه و دشمن شیعه است. وی با صد هزار نفر از شام یا از بین مکه و شام خروج می‌کند^۲ و به قتل و خونریزی ادامه می‌دهد، شهرهایی از جمله دمشق و فلسطین را تصرف می‌کند، او در مدینه قتل عام می‌کند. سفیانی در ماه رب خروج می‌کند و پس از پانزده ماه جنگ و خونریزی، به دست سپاه حضرت مهدی ﷺ کشته می‌شود.^۳

۵۲. سید حسنی کیست؟
او از نسل امام حسن مجتبی ﷺ و بسیار مؤمن و فروتن است. او زمانی که ظلم همه جا را فراگرفته از طالقان خروج می‌کند و مردم را به سوی خدا و امام زمان ﷺ (که هنوز ظهرور

۱. معجم الملاحم، ج ۲، ص ۱۴۴ و ۲۸۱ و ۳۴۸.

۲. همان، ج ۳، ص ۳۷۰.

۳. همان، ص ۱۶ و ۵۲ و بحار الانوار، ج ۵۲، باب ۲۵.

امید فردا ۴۲

نکرده) دعوت می‌کند و با اهل فساد و ستم مبارزه می‌نماید.
خبر ظهور حضرت مهدی علیه السلام به او می‌رسد و او با اصحاب
خود به آن حضرت ملحق می‌شود و با او بیعت می‌کند و
یاری اش می‌نماید؛ مگر اندکی از اصحاب او که مانند
خوارج، با امام علیه السلام مخالفت می‌کنند و توسط حضرت
مهدی علیه السلام به قتل می‌رسند.

۵۳. آیا در احادیث، یادی از انقلاب اسلامی ایران شده است؟

خیر، ولی در احادیث آمده است:
مردی از قم خروج می‌کند و مردم با ایمان همچون
پاره‌های آهن گردش جمع شوند و او مردم را به دین خدا
دعوت می‌کند و یارانش او را یاری می‌کنند و از جنگ هرگز
خسته نمی‌شوند و سرانجام پیروز می‌شوند.^۱
در حدیث دیگری آمده است: يَخْرُجُ نَاسٌ مِّنْ الْمَشْرِقِ
فَيُوْطِئُونَ لِلْمَهْدِيِّ سُلْطَانَه^۲؛ جمعیتی از شرق خروج
می‌کنند و زمینه حکومت مهدی علیه السلام را آماده می‌سازند.

۵۴. مقصود از ندای آسمانی که در علامه ظهور آمده، چیست؟

در روایت آمده است: وقتی حضرت مهدی علیه السلام ظهور
می‌کند، منادی از آسمان، این ندارا که همه جهانیان آن را

۱. سفينة البحار، قم و معجم الملاحم، ج ۴ / ۱۰۸ و ۱۰۹.

۲. معجم الملاحم، ج ۱، ص ۳۰۹.

می‌شنوند سر می‌دهد: **الا إِنَّ الْحَقَّ فِي عَلَىٰ وَ شِيعَتِهِ؛ أَكَاهُ** باشید که حق با علی و پیروان اوست. مردم در آخر روز، این ندارا از شیطان می‌شنوند: **إِنَّ الْحَقَّ فِي عُثْمَانَ وَ شِيعَتِهِ؛ حَقٌّ** با عثمان و پیروان اوست. مقصود از عثمان، عثمان بن عتبه است.^۱

در حدیث دیگری آمده است: هنگامی که حضرت مهدی ظهر کند، نوشته‌ای بر بالای سر حضرت است که اعلام می‌کند: «این مهدی است. از او پیروی کنید». نیز در حدیث آمده است ابری بر بالای سر حضرت است که از میان آن منادی ندا می‌دهد: این، همان مهدی، خلیفه خداست.^۲

۵۵. آیا حضرت عیسیٰ از آسمان نزول می‌کند؟
بله. حضرت عیسیٰ زنده است و در آسمان‌ها زندگی می‌کند و بر حسب روایات، در آخرالزمان به امر خدا از آسمان نزول می‌کند و به امام زمان علیه السلام ایمان می‌آورد و هنگام نمار، امام زمان علیه السلام به ایشان می‌فرماید امام جماعت شود، ولی حضرت عیسیٰ قبول نمی‌کند و می‌فرماید شما امام جماعت باشید، و به امام علیه السلام اقتدا می‌کند. مسیحیان که این صحنه را می‌بینند، مسلمان می‌شوند.

۱. همان، ص ۲۸۹/۵۲.

۲. همان، ص ۹۵.

۶۵. حضرت مهدی عجل الله تعالیٰ فرجه در چه شهروی و از کجا ظهور می‌کنند؟

بنابر احادیث بسیار، حضرت مهدی علیه السلام در شهر مکه، در مسجد الحرام، در حالی که به حجر الاسود تکیه کرده، به امر و اذن خداوند، ظهور خود را اعلام می‌کند.

۶۶. امام زمان در چه ماه و چه روزی ظهور می‌کند؟

بنابر برخی روایات، آن حضرت در ماه رجب و روز جمعه ظهور می‌کند و بنابر بعضی احادیث، در روز عاشورا. در بعضی روایات آمده که آن حضرت در عید نوروز ممکن است روز جمعه مصادف شده باشد با روز عاشورا یا عید نوروز. مسلم است که آن حضرت در روز جمعه ظهور می‌کند. در دعای مخصوص روز جمعه آمده است:

هذا يَوْمُ الْجُمُعَةِ وَهُوَ يَوْمُكَ الْمُتَوَقَّعُ فِيهِ ظُهُورُكَ
وَالسَّفَرْجُ فِيهِ لِلْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ يَدِنِكَ وَقَتْلُ الْكَافِرِينَ
بِسَيِّفِكَ^۱؛ این روز جمعه است؛ همان روزی که انتظار می‌رود در آن ظهور فرمایی و برای مؤمنین در آن گشایش حاصل گردد و با شمشیر تو کافرها به سزای اعمال خویش برستد.



۱. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۰۹ و ج ۵۲، ص ۲۹۷ و ۳۰۸ و معجم الملاحم، ج ۲، ص ۱۷۰.

۵۸. مرکز خلافت و حکومت حضرت مهدی چه کشوری و چه شهری خواهد بود؟

امام زمان علیه السلام کوفه را که مقر خلافت جدش امیر مؤمنان علیه السلام بود، به عنوان مقر خلافت خود انتخاب خواهد کرد.^۱ کوفه در آن زمان به قدری بزرگ می‌شود که خانه‌های آن به نهر کربلا - که اکنون نزدیک به صد کیلومتر فاصله دارد - متصل می‌شود.

در آن دوران چون مسجد کوفه ظرفیت آن جمعیت عظیم را ندارد توسعه می‌یابد یا مسجد دیگری بنا می‌شود که هزار در خواهد داشت. زمین کوفه در آن زمان آن قدر گران می‌شود که معادل یک وجب زمین کوفه، طلا می‌دهند.^۲

۵۹. آیا می‌توان گفت ظهور نزدیک است؟

امیدواریم ظهور آن حضرت نزدیک باشد. امام زمان علیه السلام فرمود:

أَكْثِرُوا الدُّعَاءَ بِتَعْجِيلِ الْفَرَجِ؛ زِيَادَ بِرَايِّ تَعْجِيلِ در امر فرج دعا کنید.

۶۰. آیا می‌توان گفت که اوضاع ناسیمان و هرج و مر جهان نشانه نزدیکی ظهور است؟

امید است که چنین باشد؛ زیرا بسیاری از مشکلات موجود

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۱۸.

۲. همان، ص ۳۳، ۳۲۶. ۳۲۴.

در جوامع بشری از علائم آخر الزمان است. رسول خدا^{علیه السلام} فرمود:

حضرت قائم^{علیه السلام} وقتی ظهور می‌کند که مردم گرفتار اختلاف‌ها و سرگردانی شدید شده باشد. نیز فرمود: ظهور وقتی است که مردم از همه جا و همه کس ناامید شده باشند، فتنه‌ها همه را گرفته باشد، سختی‌ها و بلاها بسیار شود و اهل حق بسیار رنج کشند و بلا بینند و غربال شوند.^۱ امیر مؤمنان^{علیه السلام} فرمود: «حضرت مهدی^{علیه السلام} وقتی ظهور می‌کند که مردم در غفلت و بی‌خبری به سر برند و حق، مرده؛ و باطل و ستم حاکم باشد.^۲

۱۶. سخت ترین شرایط برای چه کسانی است؟

شیعیان همه جا مظلوم و مغلوب می‌شوند، سختی‌های فراوان می‌کشند و امتحان می‌شوند. قتل و خونریزی زیاد می‌شود و بسیاری از مردم، دست از دین بر می‌دارند. صبر و تحمل سختی‌ها و انتظار فرج کشیدن بسیار اجر دارد.^۳ در حدیثی آمده است: هر کس در آن زمان بر دین خود صبر کند خداوند پاداشی مانند هفتاد شهید از شهیدان بدر را به او عطا می‌نماید.

۱. همان، ج ۱۱، ص ۱۱۳، ۱۱۴.

۲. همان، ج ۵۱، ص ۱۲.

۳. همان، ج ۵۲، ص ۵۲.

۶۲. اگر امکان دارد ویژگی‌های حکومت حضرت مسیح موعده را بیان فرمایید؟

حکومت حضرت ویژگی‌های بسیاری دارد که قابل مقایسه با هیچ حکومتی نیست که به برخی از آنها اشاره می‌شود:

(الف) در حکومت آن حضرت، چنان امنیتی حاکم است که حتی درندگان نیز به کسی یا خودشان آسیبی نمی‌رسانند و اگر خانمی تنها با اموال خودش از کوفه به شام برود خطری او را تهدید نمی‌کند.

(ب) حکومت آن حضرت جهانی است: **يَنْلُغُ سُلْطَانُهُ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ؛ دَائِرَةُ حُكُومَتِ اِمامِ عَصْرِهِ الْجَلِيلِ شرق و غرب عالم را فرا می‌گیرد.**

(ج) زمین تمام ذخایر خود را بیرون می‌ریزد و تمام امکانات به صورت عادلانه تقسیم می‌شود، به گونه‌ای که فقیر وجود نخواهد داشت. وقتی کسی مراجعته می‌کند و چیزی می‌خواهد، آن حضرت می‌فرماید: «هر چه لازم داری خودت بردار». بدھکاران زکات به دنبال نیازمند می‌گردند که زکات مال خود را بدهند؛ ولی نیازمندی نمی‌یابند.

(د) حکومت آن حضرت بر مبنای اسلام، قرآن و دین است. حضرت مسیح موعده علیه السلام احیا اگر اسلام ناب محمدی علیه السلام خواهند بود و همه ارزش‌های از دست رفته و حدود تعطیل شده را به اجرا می‌گذارند.

اللَّهُمَّ إِنَّا نَرْغَبُ إِلَيْكَ فِي دُولَةٍ كَرِيمَةٍ تَعْرِزُ بِهَا إِلَاسْلَامَ وَ
أَهْلَهُ وَ تَذَلُّ بِهَا النَّفَاقُ وَ أَهْلَهُ؛ خَدَاونَدًا! مَا بِهِ توَامِيدٌ بِسْتَهَا يَمِ

که در دولت کریمه، اسلام را عزیز و نفاق را خوار گردانی.^۱
ه) اجرای عدالت از ویژگی‌های بارز حکومت
مهدی علیهم السلام است؛ به گونه‌ای که در عالم نظریش یافت
نمی‌شود: **يَمْلُأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا^۲**؛ زمین را از عدالت پر
می‌گرداند.

۳۶. آیا امام عصر عجل الله تعالیٰ فرجه تشکیل حکومت
می‌دهد؟

آری، امام عصر علیهم السلام با تمام حکومت‌های جائز و ناجح
مبازه می‌کند و حکومتی جهانی بر مبنای عدالت و احکام
نورانی اسلام و قرآن تشکیل می‌دهد.

با توجه به این که حضرت مهدی عجل الله تعالیٰ فرجه
حکومت تشکیل می‌دهند و حکومت ایشان بر اساس قرآن و
اسلام است، آیا نمی‌توان نتیجه گرفت که سیاست و دیانت
از هم جدا ناشدندی هستند؟

بدون شک، چنین است، زیرا هدفی را که امام علیهم السلام دنبال
می‌کند، یعنی گسترش عدالت بر تمام کره زمین، بدون
حکومت امکان ناپذیر است و بدون تردید، آن حکومت
گسترده که بتواند همه جهان را اداره کند، بدون قوانین
اسلام قابل اجرا نیست.

آیات قرآن و احادیثی که حکومت امام عصر علیهم السلام را

۱. دعای افتتاح

۲. اثبات للهداة.

طرح می‌سازند، به روشنی از حکومتی اسلامی و جهانی خبر می‌دهند. آنان که اسلام را پاسخ‌گوی نیازهای خود نمی‌دانند، یا اسلام را نشناخته‌اند یا بیمارند!

۶۴. آن حضرت در مقام اجرای عدالت، با همین دستگاه قضایی و قوانین قضایی عمل می‌کند؟

خیر. حضرت مهدی علیه السلام به سیره حضرت داوود حکم می‌کند، یعنی به علم خود عمل می‌کند و نیاز به دلیل، شهود، سند و مدرک ندارد. بنابراین، کسانی که حقشان ضایع شده؛ ولی سند و مدرک ندارند و نمی‌توانند حق خود را ثابت کنند، از شیرینی عدالت بهره‌مند می‌شوند و به حقشان می‌رسند.^۱

۶۵. اگر ممکن است لحظه ظهور را توضیح دهید؟
لحظه ظهور، بسیار دل انگیز و زیباست و قلم از تشریح آن لحظه‌ها ناتوان است.

فقط به بیان گوشه‌هایی از آن چه در احادیث آمده، می‌پردازیم. امام صادق علیه السلام فرمود:

امام زمان علیه السلام در آخرین شب غیبت، به تنها یی وارد کعبه می‌شود و پس از طواف و عبادت، وقتی که همه مردم به خواب رفته‌اند، جبرئیل و میکائیل با هزاران فرشته بر آن حضرت نازل می‌شوند و می‌گویند:

آقای ما! از هم اکنون ما تحت امر تو و مطیع فرمان

توضیم:

آن گاه آن حضرت در حالی که میان رکن و مقام ایستاده، فریاد می‌زند: ای خواص من! ای یارانی که خداوند شما را برای من ذخیره کرده! ناگهان همه اصحاب حضرت و امام حسین و یارانش از بستر خوابشان برخواسته، در یک لحظه گرد آقا جمع می‌شوند. آیهٔ شریفه «اَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا»^۱؛ هر کجا باشید خداوند همه شما را گرد خواهد آورد، اشاره به همین است.^۲ صبح که مردم از خواب بیدار می‌شوند متوجه می‌شوند فردی در کنار کعبه ایستاده و جمعی دورش حلقه زده‌اند، و این صدرا را می‌شنوند:

هذا مَهْدَى آلِ مُحَمَّدٍ بِإِعْوَةٍ تَهْتَدُوا؛ این مهدی آل محمد است، با او بیعت کنید تا هدایت شوید.^۳

۶۶. آیا حضرت در مکه می‌ماند؟
خیر، بلکه یک نفر را به عنوان حاکم به جای خود منصوب می‌کنند و به سمت مدینه و سپس کوفه حرکت می‌کند.^۴

۶۷. آیا کسی با خروج حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه مخالفت می‌کند؟

بله، بسیارند کسانی که در مقام مخالفت و جنگ با آن حضرت بر می‌آیند؛ ولی همگی شکست می‌خورند.

۱. سوره بقره، آیه ۱۴۸.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۷.

۳. همان، ص ۸.

۴. همان، ص ۱۱، ۱۲، ۱۳ و ۱۴.

۶۸. یاران آن حضرت چند نفرند و چه کسانی هستند؟
 یاران واقعی و خالص آن حضرت ۳۱۳ نفرند؛ به عدد
 لشگریان رسول خدا علیهم السلام در بدر، بنابر حدیثی، حضرت
 مهدی علیه السلام تا زمانی که یارانش به حدود ۱۰۰۰ نفر نرسند
 قیام نخواهد کرد.^۱

۶۹. یاران خاص آن حضرت (۳۱۳ نفر) چگونه می‌فهمند که
 امام مهدی عجل الله تعالیٰ فرجه ظهور نموده و چگونه به
 امام ملحق می‌شوند؟
 آنان صدایی آسمانی را می‌شنوند و در یک لحظه، خداوند
 همه آنان را به حضرت مهدی علیه السلام ملحق می‌کند. آیه شریفه
 «هر کجا باشید خداوند همه شما را می‌آورد»^۲، به همین
 موضوع تفسیر شده است.^۳

۷۰. نقش یاران خاص آن حضرت (۳۱۳ نفر) در حکومت
 چیست؟

آن نقش فرماندهی و مدیریتی دارند. بدیهی است وقتی
 حکومتی بخواهد کره زمین را اداره کند و تنها حکومت روی
 زمین باشد، مرکز حکومت را در نقطه‌ای (مثلأکوفه) قرار
 خواهد داد و افرادی را حاکم دیگر نقاط عالم قرار می‌دهد؛ به
 عنوان مثال یک نفر را حاکم ایران قرار می‌دهد، یک نفر را

۱. همان، ج ۵۲، ص ۳۶۷.

۲. سوره بقره، آیه

۳. همان، ج ۳۰۶، ص ۵۲.

حاکم عربستان. بنابراین، هر یک از ۳۱۳ نفر در نقطه‌ای به عنوان حاکم، آن منطقه را تحت فرماندهی کل و حکومت مرکزی امام زمان ﷺ اداره می‌نمایند. یاران آن حضرت بسیار بیشتر از این تعدادند و این تعداد، تخبگان مورد اعتماد و مدیران اصلی هستند. امام باقر علیه السلام فرمود:

هَذِهِ الْعَدَدُ الَّتِي يَخْرُجُ فِيهَا الْقَائِمُ وَهُمُ النُّجَابُوالفُقَهَاءُوَهُمُ الْحُكَامُ وَالْقُضَاءُ يَمْسَحُ بُطُونَهُمْ وَظُهُورَهُمْ لَا يَسْئَلُ عَلَيْكُمْ حُكْمًا^۱؛ این تعداد (۳۱۳ نفر) کسانی‌اند که حضرت قائم علیه السلام با آنان ظهر می‌کند و آنان از بزرگان و فقیهان هستند. آنان فرمانروا و قاضی هستند. حضرت مهدی علیه السلام دستی بر پشت و سینه آنان می‌کشد تا در مقام قضاوت و اداره امور، نیاز به سؤال نداشته باشند.

۷۱. آیا نام‌های این اصحاب نمونه (۳۱۳ نفر) در روایات آمده است؟

بله، در بعضی از کتاب‌ها بیان شده؛ از جمله در *معجم الملاحم*،^۲

۷۲. آیا معلوم است یاران خاص آن حضرت از کجا و از چه شهری هستند؟

بله، در همان کتاب‌هایی که نام‌های آنان بیان شده، نام شهرها و کشورهای آنان بیان شده است. سه شهر

۱. *معجم الملاحم*، ج ۱، ص ۱۱.

۲. ج ۱، ص ۹۸.

بیشترین تعداد یاران امام زمان علیه السلام را دارد: نیشابور: ۱۵

نفر، قم: ۱۸ نفر و طالقان: ۲۴ نفر^۱

۷۳. آیا یاران خاص حضرت مهدی جوانند؟

همگی جوان هستند؛ حتی یک پیر در بین آنان نیست.
حضرت علی علیه السلام فرمود: أَصْحَابُ الْمَهْدِيِّ شَبَابٌ لَا كَهْلٌ
فیهِمْ^۲؛ یاران مهدی همگی جوان هستند و پیری بین آنان
نیست.

۷۴. آیا حضرت مهدی عجل الله تعالیٰ فرجه موقع ظهور
جوان است؟

بله، در شکل و قیافه یک جوانی ۴۰ ساله است.

۷۵. آیا یاران امام زمان عجل الله تعالیٰ فرجه به شهادت
می‌رسند؟

بله، بسیاری از آنان به فیض شهادت می‌رسند. لذا در دعاها
آمده است: ما را از جمله شهیدان راه آن حضرت قرار
ده. خداوند ما را از این سعادت بی‌نصیب نگذارد!

۷۶. آیا این ۳۱۳ نفر در زمان ظهور زنده هستند یا از مردگان
هم کسی جزء آنان هست؟

بسیاری از آنان موقع ظهور زنده‌اند برخی از یاران آن
حضرت به امر پروردگار، از قبرها بر می‌خیزند و در رکاب

۱. معجم الملاحم، ج ۱، ص ۹۸.

۲. همان، ص ۱۴۵.

حضرت علیه السلام خواهند بود. کسی که دعای عهد را چهل روز بخواند خداوند او را زنده خواهد ساخت تا در رکاب حضرت مهدی باشد. امام صادق علیه السلام نیز بعضی‌ها را نام برده که زنده می‌شوند و امام عصر علیه السلام را یاری می‌کنند.

۷۷. یاران آن حضرت بیشتر از چه نژادی هستند؟

بنابر بعضی احادیث، بیشتر یاران حضرت مهدی علیه السلام عرب نیستند. شمار زیادی از ایرانیان جزء اصحاب خاص آن حضرت‌اند. علی علیه السلام فرمود:

كَانَىٰ بِالْعَجَمِ وَ فَسَاطِيطُهُمْ فِي مَسْجِدِ الْكُوفَةِ يُعَلِّمُونَ النَّاسَ الْقُرْآنَ : گویا می‌بینم که ایرانیان در مسجد کوفه، در خیمه‌های خود مشغول تعلیم قرآن هستند.^۱

۷۸. حضرت مهدی عجل الله تعالیٰ فرجه با سنت‌های غیر

اسلامی و بدعت‌ها چه می‌کنند؟

در روایت آمده است: **يَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهُ كَمَا هَدَمَ رَسُولُ اللَّهِ أَمْرَ الْجَاهِلِيَّةِ وَيَنْدِئُ الْإِسْلَامَ جَدِيدًاً**؛ همان گونه که پیامبر علیه السلام تمام مظاهر کفر و شرک و جاهلیت را محو نمود، امام عصر علیه السلام باشد خراب و محو می‌نماید.

۱. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۳۶۴.

۲. همان، ص ۳۵۳.

۷۹. آیا پس از ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالیٰ فرجه
جنگ و درگیری هم رخ خواهد داد یا همه تسلیم او می شوند؟
جنگ رخ می دهد و مخالفت ها و درگیری ها به وجود خواهد
آمد. هر کس عدالت و حکومت امام عصر علیه السلام را مزاحم خود و
منافع و تاج و تخت خود ببیند، بدون شک از منافع خود
دفاع خواهد کرد.

سرانجام پیروزی با حکومت حق است و شکست
نصیب دشمنان می گردد.

۸۰. حضرت مهدی عجل الله تعالیٰ فرجه با ابزار جنگی
پیشرفتة دنیا چه خواهد کرد و با چه سلاحی می جنگند؟
اولاً، معلوم نیست آن زمان این جنگ ابزارهای کشنده وجود
داشته باشد؛ زیرا از هم اکنون قدرت های جهانی در فکر
نابود کردن و انهدام آنها هستند و پیمان های ممتویت
تولید آن را امضا می کنند. پس ممکن است جهان به این
نتیجه برسد که این سلاح ها به مصلحت بشریت نیست و
باید هر چه زودتر نابود شود.

ثانیاً، ممکن است با قدرت ولايت، آن سلاح ها از کار
بیفتد؛ همان طور که خداوند آتش نمرود را از خاصیت
انداخت.

ثالثاً، با توجه به اخبار قتل ها و کشته رهای فراوان قبل
از ظهور، ممکن است این جنگ افزارها توسط خود
قدرت ها به کار گرفته شود و نابود شوند.

۸۱. آیا امام زمان عجل الله تعالیٰ فرجه با شمشیر می‌جنگد؟
این که حضرت مهدی علیه السلام با چه اسلحه‌ای می‌جنگد
بستگی دارد که دشمنان با چه ابزاری به جنگ آن حضرت
بیایند.

۸۲. حضرت امام عصر عجل الله تعالیٰ فرجه با یاران اندی
خود؛ چگونه پیروز می‌شوند؟

اولاً، اراده خداوند بر پیروزی حق است. بنابراین، حضرت
مهدی علیه السلام بر دشمنان پیروز می‌شود؛ همان طور که جدش
رسول خدام علیه السلام با ۳۱۳ نفر، در جنگ بدر دشمن قوی پیروز
شد.

ثانیاً قرآن می‌فرماید: «كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً
كَثِيرَةً يَأْذِنُ اللَّهُ بِهِ»؛ چه بسا تعداد اندکی که با اذن خدا بر
دشمنان بسیار پیروز گردند.^۱

ثالثاً، بنابر روایات، خداوند ملائکه را به کمک حضرت
مهدی علیه السلام می‌فرستد.^۲

رابعاً، خداوند توان ونیری فوق العاده به یاران آن
حضرت عطا می‌کند، ترس را از دلشان بیرون می‌برد،
قلب‌های آنان را همانند پاره‌های آهن محکم می‌گرداند و به
هر کدام نیروی چهل نفر را عطا می‌کند.^۳

علاوه بر آن، اصحاب آن حضرت منحصر به ۳۱۳ نفر

۱. سوره بقره، آیه ۲۴۹.

۲. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۳۱۶.

۳. همان، ص ۳۱۷.

نیست؛ بلکه آن حضرت یاران بسیاری دارد.^۱

۸۳. تدارکات سپاه حضرت مهدی عجل الله تعالیٰ فرجه از کجا تأمین می شود؟

خداوند تمام امکانات را در اختیار حضرت مهدی علیه السلام قرار می دهد؛ به گونه ای که آن حضرت به اصحاب خود می فرماید: با خود هیچ چیز حمل نکنید، به فکر غذا و خوراک و نیازهای دیگر نباشید. سنگی را که حضرت موسی علیه السلام همراهش بود و با عصایش به چشمه ها می زد و آب جاری می شد، همراه خود دارد و آب یا غذای خود و سپاهش را توسط همان سنگ تأمین می کند.^۲

۸۴. با توجه به این که گفته شده یکی از مزایای دولت حضرت مهدی عجل الله تعالیٰ فرجه امنیت است، این مسئله چگونه با جنگ آن حضرت با دشمنان سازگار است؟

جنگ در آغاز ظهور است و امنیت پس از پیروزی امام عصر علیه السلام در جنگ و تشکیل حکومت.

۸۵. رجعت چیست؟

رجعت واژه ای عربی، به معنای بازگشت است و مقصود از آن، بازگشت بعضی از مردگان به دنیاست. عده ای در زمان ظهور زنده می شوند و به دنیا باز می گردند. مسئله رجعت از نظر شیعه، از ضروریات است و منکر آن، منکر یکی از

۱. همان، ص ۳۲۲.

۲. همان، ج ۵۲، ص ۳۲۴.

ضروریات تشیع است.

۸۶. آیا پیامبران هم رجعت می‌کنند؟

جز حضرت عیسیٰ که به یقین زنده است - معلوم نیست کسی از انبیای گذشته با حضرت مهدیٰ باشد و ضرورتی هم ندارد. خداوند متعال با همین امت، حضرت مهدی را نصرت می‌دهد.

۸۷. چه افرادی به این دنیا باز می‌گردند؟

دو دسته به این دنیا باز می‌گردند: کسانی که بی‌نهایت ظلم، کرده‌اند زنده می‌شوند تا حکومت حق را ببینند و از آنان انتقام گرفته شود؛ مانند قاتلان امام حسینٰ.

کسانی که در ایمان به نهایت درجه رسیده‌اند، مانند سلمان، ابوذر و مقداد تا آن حضرت را بیاری کنند و لذت حکومت حق را بچشند.

ممکن است کسانی که در دنیا دعا کرده‌اند که در رکاب آن حضرت باشند و دعايشان اجابت شده، نیز به این دنیا برگردند؛ مانند افرادی که چهل روز دعای عهد را خوانده‌اند.^۱

۸۸. آیا در امتهای گذشته هم رجعت و بازگشت به دنیا وجود داشته است؟

بله. قرآن موارد بسیاری را از رجعت گذشتگان بیان کرده

۱. همان، ج ۵۳، ص ۳۹ و ۵۲.

امید فردا ۶۰

است؛ از جمله: زنده‌شدن مردگان توسط حضرت عیسیٰ علیه السلام، زنده‌شدن حضرت عزیر: «فَامَّا تَهُدِي اللَّهُ مِائَةً عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُمْ، اَ زَنْدَهُ شَدَنْ اَصْحَابَ كَهْفٍ، زَنْدَهُ شَدَنْ قَوْمَى كَهْ خَدَاوَنْد درباره آن فرمود: «قَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيِاهُمْ».

پس ممکن است پیش از قیامت، مرده یا مردگانی زنده شوند و در این دنیا مدتی زندگی کنند.

۸۹. آیا پیامبر اسلام ﷺ و امیر مؤمنان علیهم السلام هم رجعت می‌کنند؟

بله، بسیاری از احادیث صراحت دارد که آنان نیز زنده می‌شوند؛ بلکه همه امامان معصوم علیهم السلام زنده خواهند شد. در زیارت جامعه نیز آمده است: مُؤْمِنٌ بِرَجْعَتِكُمْ مُنْتَظَرٌ لِأَمْرِكُمْ مُرْتَقِبٌ لِدُولَتِكُمْ؛ من به بازگشت شما به دنیا ایمان دارم. منتظر امر شما هستم و چشم به راه دولت شمایم.

۹۰. رجعت امامان برای چیست؟ آیا آنان حکومت خواهند کرد؟

آنان پس از شهادت حضرت مهدی علیه السلام، حکومت خواهند نمود و دیگر حکومت به دست ستمگران نخواهد افتاد؛ زیرا حکومت آل محمد ﷺ در آخرالزمان است. بنابر احادیث، امام حسین علیه السلام ۵۰۰۰ سال حکومت می‌کند و امامان دیگر از ۴۰۰۰ سال تا ۵۰۰۰ سال حکومت می‌نمایند.^۱

۱. سوره بقره، ۲۵۹/.

۲. ملاحم، ج ۳، ص ۱۰.

۹۱. امام زمان عجل الله تعالى فرجه چند سال حکومت خواهند کرد؟

اخبار و احادیث در این باره متفاوت است؛ از ۷ سال نقل شده تا ۳۰۹ سال. در حدیث آمده است: ۷ سال که روزها و سال‌های آن ده برابر روزهای سال‌های این زمان است؛ یعنی ۷۰ سال.^۱

امام باقر علیه السلام فرمود: امام زمان علیه السلام به عدد سال‌های اصحاب کهف، یعنی ۳۰۹ سال، حکومت می‌کند.^۲ بنابر بعضی روایات، آن حضرت ۱۰ ماه و بنابر برخی دیگر، چند سال حکومت می‌کند.^۳

۹۲. آیا شیطان در آن عصر می‌میرد یا زنده است و به سلطه خود ادامه می‌دهد؟

قرآن در مورد زنده بودن شیطان گفته تا روز معینی و وقت معلوم زنده است، ولی معلوم نکرده که این وقت معلوم، قیامت است یا قیام حضرت مهدی علیه السلام. بعضی احادیث که مسئله حضرت مهدی علیه السلام را مطرح نموده، خبر از مرگ شیطان داده است. بنابراین احادیث، منظور از وقت معلوم، زمان ظهور امام عصر علیه السلام است و شیطان به دست امام عصر علیه السلام کشته می‌شود.^۴ و اگر هم زنده بماند دیگر قدرت

۱. همان، ص ۳۳۷.

۲. همان، ص ۲۳۸.

۳. همان، ج ۵۲، ص ۲۹۸.

۴. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۷۶.

و سوشه ندارد.^۱

۹۳. حضرت مهدی علیه السلام از ستمگرانی که از دنیا رفته‌اند
چگونه انتقام می‌گیرد؟

برخی ستمگران به اذن خدا، از قبر بر می‌خیزند و زنده
می‌شوند تا امام عصر علیه السلام انتقام مظلومان و خون امام
حسین علیه السلام و یارانش را از آنان بگیرد.^۲

۹۴. آیا امام زمان علیه السلام به نظم و قانون عمل می‌کند و به آن
اهمیت می‌دهند؟

بله. اسلام دین نظم و قانون است. آن حضرت به قانون
اهمیت می‌دهد و به جامعه نظم می‌بخشد. او فرزند
رادمردی است که هنگام شهادت، نظم در امور را به فرزندان
خود توصیه نمود. وقت امام عصر علیه السلام و عمل به قانون تا
جایی است که در خیابان‌ها و معابر اجازه نمی‌دهد پیاده در
خیابان حرکت کند و سواره در پیاده رو. امام موسی
بن جعفر علیه السلام فرمود:

إِذَا قَامَ قَائِمُنَا قَالَ : يَا مَعْشَرَ الْفَرْسَانِ سِيرُوا فِي وَسْطِ
الطَّرِيقِ، يَا مَعْشَرَ الرُّجَالِ سِيرُوا عَلَى جَنْبَيِ الطَّرِيقِ؛ چون
قائم ما ظهر کند (در مقام نظم) دستور می‌دهد به افراد
سواره که از میان راه (خیابان) و پیاده‌ها از کنار راه (پیاده رو)
حرکت نمایند.

۱. معجم الملاحم، ۴، ص ۲.

۲. همان، ص ۳۹۷.

۹۵. در زمان امام عصر علیه السلام، مردم از نظر عقل و علم در چه حدی هستند؟

بدیهی است که روز به روز رشد فکری مردم بیش تر می شود. در زمان حکومت آن حضرت، رشد فکری مردم به نهایت خود می رسد در حدیث آمده است: خداوند دستی بر سر مردم می کشد و رشد فکری آنان کامل می شود: إِذَا قَامَ قَائِمُنَا وَضَعَ اللَّهُ يَدَهُ عَلَى رُؤْسِ الْعِبَادِ فَجَمَعَ بِهَا عُقُولَهُمْ وَكَمْلَتْ بِهِ أَحْلَامُهُمْ .^۱

۹۶. آیا مردم در زمان حکومت حضرت مهدی علیه السلام از زندگی خشنود و راضی اند؟

نه تنها مردم خوشحال اند و زندگی لذت بخشی دارند؛ بلکه حیوان‌ها نیز خوشحال اند. در روایت آمده است: مردم عمر طولانی می کنند تا جایی که یک نفر صاحب صد فرزند می شود.^۲ و زمین به نور خدا روشن می شود، به طوری که نیاز به چراغ و خورشید نباشد.^۳ تمام موجودات عالم، از چمله پرندگان، از حکومت امام عصر علیه السلام شادند.

۹۷. آیا امام زمان علیه السلام از وسائل ارتباط جمعی استفاده می کنند یا به گونه‌ای دیگر پیام خود را به مردم می رسانند؟ امام از تمام وسائل علمی موجود بهره خواهد برداشت. در

۱. کافی ، ۲۵/۱ ، از امالم محمد باقر علیه السلام ملاحم ۹/۴.

۲. بحار الانوار، ج ۵۷، ص ۳۳۸.

۳. همان ، ص ۳۳۸.

امید فردا ۶۴

حدیثی آمده است: إِنَّ قَائِمَنَا إِذَا قَامَ مَدَّ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لِشِيعَتِنَا فِي أَسْمَاعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ حَتَّى لا يَكُونَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقَائِمِ بَرِيدٌ، يُكَلِّمُهُمْ فَيَسْمَعُونَ وَيَنْظُرُونَ إِلَيْهِ وَهُوَ فِي مَكَانِهِ^۱؛ هنگامی که قائم ما قیام می‌کند خداوند گوش و چشم شیعیان را به گونه‌ای می‌کند که نیاز به واسطه‌ای برای شنیدن و دیدن نداشته باشند و هر جا امام صحبت کند هم امام را می‌بینند و هم سخن‌ش را می‌شنوند.

۹۸. آیا زنان در دولت حضرت مهدی علیه السلام نقشی دارند؟
امام صادق علیه السلام فرمود: سیزده زن با امام عصر علیه السلام هستند که به او و نهضت او کمک می‌کنند؛ به خصوص در درمان بیماران؛ چنان که رسول خدا از زنان در جنگ‌ها استفاده می‌کرد.^۲

۹۹. آیا سیل خون راه می‌افتد؟
علوم نیست. او برای کشتن نیامده؛ بلکه برای اجرای عدالت آمده است. بدیهی است هر که کار شکنی کند و در برابر حق مقاومت کند، کشته خواهد شد. بسیاری از قتل‌ها مربوط به قبیل از ظهور و درگیری با سفیانی است.

۱. کافی، ج ۸، ص ۲۴۰، و ملاحم، ج ۴، ص ۱۹.

۲. ملاحم، ج ۴، ص ۴۷.

۱۰۰. آیا از آثار و نشانه‌های پیامبران گذشته چیزی با حضرت
مهدی علیه السلام هست؟

بنابر احادیث، چند نشانه از دیگر پیامبران در آن حضرت
هست؛ مثل غیبت یوسف و بی خبری پدرش از او، خوف و
آوارگی موسی علیه السلام، طول عمر آدم علیه السلام، شایعه مرگ
عیسی علیه السلام، مخفی بودن ولادت ابراهیم علیه السلام. عصای حضرت
موسی و سنگ مخصوص او و انگشت حضرت سليمان علیه السلام
نیز همراه حضرت مهدی علیه السلام است.^۱

۱۰۱. آیا امام زمان عجل الله تعالیٰ فوجه را شهید می‌کنند یا
به مرگ طبیعی رحلت می‌کنند؟ آیا قاتل آن حضرت افسری
سوریه‌ای یا یک زن است؟

این موضوع چندان روشن نیست. بنابر بعضی احادیث، آن
حضرت به مرگ طبیعی از دنیا می‌روند. بنابر بعضی از
احادیث، به شهادت می‌رساند و قاتل او زنی به نام او سعیده
است که مانند مردان دارای ریش است و از قبیله بنی تمیم
و عرب است.^۲ در روایات، چیزی درباره افسر سوریه‌ای
نیامده است. برخی از روایت معروف «ما مَنَا إِلَّا مَقْتُولٌ أَوْ
مَسْمُومٌ» همه ما را به سم یا با قتل به شهادت می‌رسانند،
استفاده می‌کنند که حضرت مهدی نیز شهید می‌شود.

۱. بحار الانوار، ج ۲، ص ۱۴۲، و ۲۱۷.

۲. ملاحم، ج ۲، ص ۱۰، و ۱۴.

امید فردا ۶۶

۱۰۲. آیا پس از شهادت یا ارتحال حضرت مهدی عجل الله
تعالی فرجه جهان ادامه خواهد داشت؟
بله. حکومت حق ادامه خواهد داشت و چنانکه گفته شد،
دوازده مهدی دیگر که در همان مسیر حضرت باشند
حکومت می نمایند. بعید نیست مقصود، همان امامان قبلی
و پیامبر ﷺ باشند. حکومت جهانی آن حضرت ۳۰۹ سال
طول خواهد کشید.^۱

۱۰۳. پس از آن، چه خواهد شد؟ آیا قیامت بر پا می شود؟
علوم نیست. از آن جا که حکومت و عمر ستمگران خاتمه
می یابد، به نظر می رسد پس از اتمام حکومت آن
حضرت علیہ السلام، دیگر حکومتی نباشد و قیامت کبرارخ دهد.

۱۰۴. حاکمانی که از طرف حضرت مهدی علیہ السلام تعیین می شوند
چگونه عمل می کنند؟
امام باقر علیہ السلام فرمود:

إِذَا قَامَ قَائِمُنَا بَعَثَ فِي أَقْالِيمِ الْأَرْضِ فِي كُلِّ أَقْلِيمٍ رَجُلًا.
وقتی قائم ما قیام کند (خداؤند) در هر نقطه‌ای از زمین
نماینده‌ای را می فرستد و می فرماید: دستور کارت در کف
دستت نوشته شده. به آن عمل کن.

۱۰۵. دعای ندبه چه تناسبی با امام زمان عجل الله تعالى

فرجه دارد؟

دعای ندبه از دعاهايی است که در اعياد اسلامی، از جمله در نیمه ماه شعبان روز ولادت امام عصر علیهم السلام و روز عید فطر و قربان و جمعه خوانده می شود. اين دعا مضمومین عالی دارد و تقریباً سه بخش دارد که بخش اول آن تاریخچه حوا و مصائبی است که بر اسلام و اهل بیت علیهم السلام وارد شده و در قسمت دوم آن معرفی امام عصر علیهم السلام و قسمت سوم آن ترکیبی از دعا و تضرع و ناله به پیشگاه امام عصر علیهم السلام است. بیشترین قسمت دعا، متناسب با امام عصر علیهم السلام و فریادخواهی از ایشان است.

۱۰۶. آیا آن حضرت معجزه‌ای نیز داشته است؟

در دوران غیبت صغیری کرامات و معجزات فراوانی از آن حضرت مشاهده گردید که در اینجا نمونه‌ای از آن را بازگو می‌کنیم.

محمد بن ابراهیم بن مهذیار اهوازی می‌گوید: چون امام حسن عسکری علیهم السلام در گذشت در وجود امام غائب شک نمودم، اموال بسیاری نیز نزد پدرم گرد آمده بود و بر اثر بیماری نتوانست که آنها را خود به امام برساند؛ از این رو مرا سفارش کرد که درباره آنها از خدا بترسم. من با خود گفتم: پدرم کسی نبود که به چیز نادرستی وصیت کند، این اموال را به عراق می‌برم و در کنار شط خانه‌ای کرایه می‌کنم و به هیچکس خبر نمی‌دهم، اگر مانند زمان امام حسن

عسکری علیه السلام چیزی آشکار شد اموال را واگذار می‌کنم و گرنه همه را صدقه می‌دهم. به عراق آمدم و خانه‌ای در کنار سط کرايه کردم، چند روزی گذشت که فرستاده‌ای نامه‌ای آورد که در آن نوشته شده بود «ای محمد همراه تو اموالی با این ویرگی هاست.» خودم از همه جزئیات چیزهایی که با خود داشتم آگاهی نداشتم. اموال را بررسی کردم و به فرستاده تسلیم کردم. چند روزی ماندم و هیچکس سراغ مرا نگرفت. دلگیر شدم و اندوه‌گین. نامه‌ای دیگر رسید که تو را جانشین پدرت قرار دادیم. خدای را سپاسگزار باش!^۱

البته معجزات پس از غیبت صغیری نیز بسیار است که کتابهای فراوانی در این باره وجود دارد. شما می‌توانید به کتاب نجم الثاقب مرحوم محدث نوری مراجعه کنید و دهها نمونه واقعی شگفت از کرامات آن حضرت را بخوانید.

۱۰۷. از دیدارهای آن حضرت در زمان حاضر ماجراجویی بفرمایید؟

در این زمینه رویدادهای فراوانی در کتاب‌ها بازگو شده است که در اینجا تنها به یکی اشاره می‌شود.

آیت الله سید شهاب الدین مرعشی نجفی - اعلیٰ الله مقامه - یکی از مراجع تقلید معاصر بودند. ایشان ماجرای یکی از دیدارهای خودشان با امام زمان علیه السلام را چنین نقل کرده‌اند:

۱. پیشوایدوازدهم، ص ۶۸، از منشورات در راه حق.

وقتی در سامرای بودم، شبی برای زیارت حضرت سید محمد - که درود خداوند بر او باد - از سامرای بیرون رفتم و کمی پس از آن راه را گم کردم. به خاطر تشنگی و گرسنگی بسیار و وزش باد آتشین، بیهوش شدم و روی خاکهای گرم افتادم. به ناگاه چشم باز کردم و سرخود را بر زانوی شخصی دیدم. جرعه‌ای از آب کوزه‌ای که در دست داشت به من نوشانید که تاکنون نظیر آن آب را در گوارایی و شیرینی نیاشامیده بودم. پس از خوردن آب، سفره نان را باز نمودم. پس از صرف غذا، آن مرد عرب به من فرمود: نهری جاری در اینجا وجود دارد خود را در آن شستشو بده. من گفتم: در اینجا نهری نیست و گرنه من این قدر تشهنه نمی‌شدم. آن مرد عرب فرمود: این آب است که در اینجا جاری است. به مجرد صادر شدن این کلمه از آن مرد عرب، همانجا نهر باصفایی دیدم. تعجب کردم که نهر در کنار من بود و من از تشنگی و عطش نزدیک بود هلاک شوم. مرد عرب از من پرسید: کجا می‌روی؟ گفتم: حرم مطهر سید محمد.

آن شخص فرمود: این هم حرم سید محمد است. دیدم نزدیک بقعه سید محمد هستم. من در قدسیه گم شده بودم و الان نزدیک حرم سید محمد بودم که مسافت بسیاری داشت. در میان گفتگو، مطالبی چند را توضیح داد که از سفارش‌های او، تاکید بر تلاوت قرآن مجید، انکار تحریف قرآن، نیکی به والدین، رفتن به بقاع متبرکه و امامزادگان، احترام به ذریه علوی، خواندن نماز شب، ذکر

تسوییحات حضرت زهرا^{علیها السلام} و زیارت حضرت سیدالشہدا بود. در این هنگام به ذهنم خطور کرد که نکند این شخص محترم همان امام زمان^{علیه السلام} باشد. تا این فکر به ذهنم رسید آن شخص عرب از نظرم ناپدید گردید.^۱

۱۰۸. آیا کتاب‌هایی درباره حضرت مهدی عجل الله تعالیٰ فرجه نوشته شده است؟

کتاب‌های فراوانی درباره آن حضرت نوشته شده است؛ از جمله: بحار الانوار، کتاب الغيبة، معجم الملاحم، دادگستر جهان و عصر ظهور.

۱۰۹. چه کنیم که توفیق دیدار چهره نورانی امام عصر^{علیه السلام} را پیدا کنیم؟

اولاً، شاید بارها او را زیارت کرده باشی؛ ولی نشناخته باشی. لذا فرمودند هیچ بنده‌ای را تحریر مکن، شاید همان مولای تو باشد.

ثانیاً، اگر کسی بخواهد او را زیارت کند و بشناسد نیاز به خودسازی دارد. باید در این راه زحمت فراوان کشید و رنج بسیار دید.

۱۱۰. آخرین توقع امام زمان^{علیه السلام} به آخرین ناییش چه بود؟ از شیخ صدق در کتاب کمال الدین روایت شده که هنگام ارتحال شیخ ابوالحسن علی بن محمد سمری فرا رسید،

۱. کرامات مرعشیه، ص ۸۶ با دخل و تصرف.

نوشته‌ای به مردم نشان داد که از جانب امام زمان علیه السلام رسیده بود. ترجمه نامه چنین است:

بسم الله الرحمن الرحيم

ای علی بن محمد سمری! خداوند برادران دینی تو را در مصیبت تو پاداشی بسیار عنایت کند. تو تا شش روز دیگر از دنیا می‌روی. کارهایت را سامان بخشن و هیچکس را جانشین خود معرفی مکن. غیبت کبری شروع گردیده و من ظهوری نخواهم داشت مگر به اذن خدا. و این ظهور پس از زمانی طولانی است که مردم دل سنگ شده و زمین پر از ستم و جور شود. برخی در این مدت ادعا می‌کنند که نماینده من هستند و هر گاه اراده کنند مرا می‌بینند. آگاه باشید که هر کس پیش از خروج سفیانی و صیحة آسمانی چنین ادعایی بگند دروغ گفته است.^۱

راوی گوید این نامه را که یادداشت کردم از نزد علی بن محمد سمری رفتم و پس از شش روز که بازگشتم، او در حال احتضار بود و جان سپرد.^۲

رزقنا الله رؤيته و عجل فرجه و اجعلنا من انصاره و اعوانه و جنده و المستشهدين بين يديه في زمرة أوليائه
آمين يا رب العالمين.

۱. یعنی اگر کسی بگوید من هر گاه بخواهم می‌توانم با امام زمان علیه السلام ارتباط داشته باشم و من نماینده خاص ایشان هستم، باید او را تکذیب کرد. پر روشن است کسانی که آن امام را دیده‌اند هیچ کدام نمی‌توانند ادعا کنند که هر گاه بخواهند می‌توانند آن حضرت را ببینند.

۲. مستهی الامال، ج ۲، ص ۳۴۵.

چهل حدیث درباره حضرت مهدی ﷺ

در پایان این نوشتار شایسته دیدیم که ۴۰ حدیث نورانی درباره آن عزیز سفر کرده بیاوریم و اثر را با سخنان نورانی اهل بیت زینت بخشیده و به پایان رسانیم. از این رو از خدمات جناب استاد غلامرضا حیدری ابهری که زحمت گردآوری این روایات را به عهده داشته‌اند قدرانی می‌نماییم.

۱- رسول خدا ﷺ : لا يَدْهُبُ الدُّنْيَا حَتَّىٰ يَلِي أَمْتَى رَجُلٍ
مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يُقَالُ لَهُ الْمَهْدِيُّ.

منتخب الاثر صفحه ۲۲۲.

دنیا به پایان نخواهد رسید تا آن که مردی از اهل بیت من که به او مهدی می‌گویند به حکومت رسد.

۲- رسول خدا ﷺ : إِنَّمَا يُخْرِجُ ذُلُّ الرِّقْ مِنْ أَغْنَاقِكُمْ.

منتخب الاثر صفحه ۲۲۲.

به وسیله مهدی است که خدا بند ذلت بردگی را از گردن شما خارج می‌سازد.

۳- رسول خدا ﷺ : نَحْنُ وَلَدُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ سَادَةُ أَهْلِ
الْجَنَّةِ أَنَا وَ حَزَّةُ وَ عَلَيُّ وَ جَعْفَرُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَينُ وَ الْمَهْدِيُّ.

منتخب الاثر صفحه ۱۹۵.

ما فرزندان عبدالمطلب - یعنی من و حمزه و حسن و حسین و مهدی - سرور بهشتیانیم.

۴ - رسول خدا علیه السلام : المَهْدِيُ طَاوُوسُ أَهْلِ الْجَنَّةِ .
منتخب الاثر صفحه ۱۶ .

مهدي طاووس اهل بهشت است .

۵ - رسول خدا علیه السلام : المَهْدِيُ مِنْ وَلَدِي وَجْهُهُ كَالْكَوْكَبِ
الدُّرِّي .

منتخب الاثر صفحه ۱۶ .

مهدي از فرزندان من است و صورتش چون ستاره
فروزان است .

۶ - امام علی علیه السلام : هُوَ شَابٌ مَرْبُوعٌ حَسَنُ الْوَجْهِ، يَسِيلُ
شَعْرُهُ عَلَى مَنْكِبِهِ، يَعْلُو تُورُّ وَجْهِهِ سَوادَ شَعْرِ لِحَيَّهِ وَرَأْسِهِ .

منتخب الاثر صفحه ۲۴۱ .

او جوانی است با قامتی متوسط و رویی زیبا که موی
سرش بر شانه اش آویخته و نور چهره اش سیاهی موی
صورت و سرشن را فراگرفته است .

۷ - رسول خدا علیه السلام خطاب به فاطمه علیها السلام : المَهْدِيُ مِنْ
وَلَدِي .

منتخب الاثر صفحه ۲۲۶ .

مهدي از فرزندان توسبت .

۸ - رسول خدا علیه السلام : الْأَئُمَّةُ بَعْدِي إِثْنَا عَشَرَ تِسْعَةً مِنْ
صَلْبِ الْحُسَيْنِ وَالتَّاسِعُ مَهْدِيَّهُمْ .

منتخب الاثر صفحه ۱۲۳ .

امامان پس از من دوازده نفر خواهند بود که نه
نفرشان از صلب حسين اند و نهمین امام از نسل حسين علیه السلام ،

مهدی علیه آنان است .

٩ - امام علی علیه : اسم المهدی مُحَمَّد .

منتخب الاثر صفحه ۲۳۷ .

نام مهدی محمد است .

١٠ - رسول خدا علیه : المهدی من ولدی اسمه اسمی و کنیته کنیتی ، آشیه الناس بی خلقاً و خلقاً .

منتخب الاثر صفحه ۲۳۶ .

مهدی از فرزندان من است . نامش نام من و کنیه اش کنیه من است . در صورت و سیرت شیوه ترین مردم به من است .

١١ - امام علی علیه : إنَّ لِقَائِمٍ مِّنَ الْغَيْبَيْنِ إِخْدَاهُمَا أَطْوَلُ مِنِ الْأَخْرَى .

منتخب الاثر صفحه ۳۱۲ .

قائم ما دو غیبت دارد که یکی از دیگری طولانی تر است ..

١٢ - امام سجاد علیه : فِي الْقَائِمِ شَتَّى مِنْ نَوْحٍ وَ هُوَ طُولُ الْعُمُرِ .

منتخب الاثر صفحه ۳۴۱ .

در قائم سنتی از نوح وجود دارد و آن طول عمر است .

١٣ - امام کاظم علیه : يَغْيِبُ عَنْ أَبْصَارِ النَّاسِ شَخْصٌ وَ لَا يَغْيِبُ عَنْ قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ ذِكْرُهُ .

منتخب الاثر صفحه ۲۹۹ .

مهدی از دیدگان مردم پنهان می شود ولی یادش از
دلهای مؤمنان نمی رود.

۱۴ - امام جواد علیه السلام : أَفْضَلُ أَعْمَالِ شِيعَتِنَا إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ .
منتخب الاثر صفحه ۲۸۲ .

برترین عمل شیعیان ما انتظار فرج است :

۱۵ - امام علی علیه السلام : أَلَا فَمَنْ ثَبَّتَ مِنْهُمْ عَلَى دِينِهِ وَلَمْ
يَقْسُمْ قَلْبُهُ لِطُولِ غَيَّبَةِ إِمَامِهِ فَهُوَ مَعِي فِي دَرَجَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ .
منتخب الاثر صفحه ۳۱۷ .

پدآنید که هر شیعه‌ای که در دین خود پایداری کند و
به خاطر طولانی شدن غیبت امامش دلسنج نگردد او در
قیامت با من و در درجه من خواهد بود .

۱۶ - امام علی علیه السلام : لَا يَثْبُتُ عَلَى إِمَامَتِهِ إِلَّا مَنْ قَوَى
يَقِينَهُ وَصَحَّتْ مَغْرِقَتُهُ .

منتخب الاثر صفحه ۳۱۲ .

جز کسی که یقینش قوی و اعتقادش درست باشد بر
امامت مهدی ثابت و استوار خواهد بود .

۱۷ - امام صادق علیه السلام : مَنْ ماتَ مُسْتَطْرِأً لِهَذَا الْأَمْرِ كَانَ
كَمَنَ كَانَ مَعَ الْقَائِمِ فِي فُسْطَاطِهِ لَا بَلْ كَانَ كَالضَّارِبِ يَئِنَّ يَدَنِي
رَسُولُ اللهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بالسَّيِّفِ .

منتخب الاثر صفحه ۶۲۹ .

هر کس در حال انتظار فرج بمیرد مانند کسی خواهد
بود که در خیمه مهدی همراه او خواهد بود ، نه بلکه مانند
شمشیر زنی است که در حضور پیامبر علیه السلام و همراه آن

حضرت به مبارزه پردازد.

۱۸ - امام صادق علیه السلام : مَنْ سَرَّ أَنْ يَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ
الْقَائِمِ فَلْيَسْتَطِعْ وَلْيَعْمَلْ بِالْوَرَعِ وَمَحَاسِنِ الْأَخْلَاقِ.

منتخب الاثر صفحه ۶۳۱.

هر که دوست می دارد که از یاران مهدی علیه السلام باشد پس
باید انتظار بکشد و به پرهیز کاری و اخلاق نیک عمل کند.

۱۹ - امام صادق علیه السلام : يَشَهُدُ الْمَؤْسِمَ يَرَى النَّاسَ وَ لَا
يَرَوْنَهُ.

منتخب الاثر صفحه ۳۱۴.

در مراسم حج حضور می یابد، او مردم را می بیند و
مردم او را نمی بینند.

۲۰ - امام زمان علیه السلام : أَمَّا وَجْهُ الِإِنْتِفَاعِ بِي فِي غَيْبَتِي
فَكَالِإِنْتِفَاعِ بِالشَّمْسِ إِذَا غَيَّبَهَا عَنِ الْأَبْصَارِ السَّحَابَ.

منتخب الاثر صفحه ۳۳۲.

استفاده از من در روزگار غیبتم مانند استفاده از
خورشید در زمانی است که ابر آن را از دیدگان پنهان داشته
است.

۲۱ - امام حسن عسکری علیه السلام : لَا تَرَالُ شَيْعَتِنَا فِي حَزْنٍ
حَتَّى يَظْهَرَ وَلَدَى الَّذِي بَشَّرَ بِهِ النَّبِيُّ حَيْثُ قَالَ : إِنَّهُ يَنْلَا
الْأَرْضَ قِسْطًا وَ عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ ظُلْمًا وَ جَوْرًا.

منتخب الاثر صفحه ۲۹۵.

شیعیان ما پیوسته در غم و اندوه خواهند بود تا آن که
فرزندم ظهور کند. هم او که پیامبر ﷺ به وی بشارت داده

و فرموده است : او زمین را پر از عدل و داد خواهد کرد
همان گونه که پر از ظلم و جور گشته است .

۲۲ - امام زمان علیه السلام : أَكْثِرُوا الدُّعَاءَ بِتَعْجِيلِ الْفَرَجِ فَإِنَّ
ذَلِكَ فَرْجُكُمْ .

منتخب الاثر صفحه ۳۳۳ .

برای تعجیل فرج زیاد دعا کنید که فرج شما در این
کار است .

۲۳ - امام زمان علیه السلام : أَمَا ظُهُورُ الْفَرَجِ فَإِنَّهُ إِلَى اللَّهِ وَ
كَذَبَ الْوَقَائِعُونَ .

منتخب الاثر صفحه ۳۳۷ .

اما ظهر فرج با خداست و آنان که برای آن وقتی
تعیین می کنند ، دروغ می گویند .

۲۴ - رسول خدا علیه السلام : يَخْرُجُ نَاسٌ مِّنَ الْمَشْرِقِ
فَيُؤَطِّلُونَ لِلْمَهْدِيِّ .

منتخب الاثر صفحه ۳۷۵ .

مردی از مشرق قیام می کند و زمینه ساز مهدی
می گردد .

۲۵ - امام علی علیه السلام : لَا يَخْرُجُ الْمَهْدِيُّ حَتَّى يُقْتَلُ ثُلُثٌ وَ
يَمُوتُ ثُلُثٌ .

منتخب الاثر صفحه ۵۶۰ .

مهدی علیه السلام قیام نمی کند تا آن که یک سوّم مردم کشته
شوند و یک سوّم بمیرند و تنها یک سوّم بمانند .

۲۶ - رسول خدا علیه السلام : در بیان زمان ظهر مهدی

(عج) : اِذَا صَارَتِ الدُّنْيَا هَرْجًا وَ مَرْجًا .

منتخب الاثر صفحه ۲۶۱.

(مهدی وقتی قیام خواهد کرد که) دنیا گرفتار هرج و
مرج گردد .

۲۷ - امام حسن عسکری : لَوْقَامَ الْمَهْدِيُّ لَأَنْكَرَهُ النَّاسُ لِأَنَّهُ
يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ شَابًاً وَ هُمْ يَخْسِبُونَهُ شَيْخًاً كَبِيرًاً .

اگر مهدی قیام کند مردم او را نخواهند شناخت زیرا
او وقتی می آید جوان است و مردم او را پیر مردی با سن
زیاد می پنداشته اند .

۲۸ - امام صادق عسکری : يَقُومُ يَوْمَ عَاشُورَا يَوْمَ قَتْلِ
الْحُسَيْنِ بْنِ عَلَيٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ .

منتخب الاثر صفحه ۵۵۵.

مهدی در روز عاشورا قیام خواهد کرد ، همان روزی
که حسین در آن روز کشته شد .

۲۹ - امام صادق عسکری : ثَلَاثُمَائَةٌ وَ ثَلَاثَةَ عَشَرَ .

منتخب الاثر صفحه ۱۳۶.

یاران مهدی ۳۱۳ نفرند .

۳۰ - امام علی عسکری : أَضْحَابُ الْمَهْدِيِّ شَبَابٌ لَا كُهُولٌ
فِيهِمْ إِلَّا مِثْلُ كُخلِ الْعَيْنِ وَ الْمِلْعِ فِي الزَّادِ وَ أَقْلُ الزَّادِ الْمِلْعِ .

منتخب الاثر صفحه ۱۱۴.

یاران مهدی جوانند و پیر در بین آنان نیست مگر
مانند سرمه چشم و نمکی که در زاد و توشه می نهند و البته
کمترین بخش توشه نمک است .

١ - امام باقر علیه السلام : رُهْبَانٌ بِاللَّيْلِ أَسْدٌ بِالنَّهَارِ.

منتخب الاثر صفحه ٢٣٠.

یاران مهدی علیه السلام عبادتگران شب و شیران روزند.

٢ - امام صادق علیه السلام : يُقْتَلُ حَتَّى يَقُولَ الْجَاهِلُ لَوْ كَانَ

هذا مِنْ ذُرْيَةِ مُحَمَّدٍ ﷺ لَرَحْمٍ.

منتخب الاثر صفحه ٢٣٥.

مهدی علیه السلام آن قدر [از دشمنان] می کشد که انسان

جاہل می گوید: اگر او از نسل محمد علیه السلام بود رحم

می کرد.

٣ - امام صادق علیه السلام : يَنْزِلُ رُوحُ اللَّهِ عَيْسَى بْنُ مَرْيَمَ

فَيَصْلُى خَلْفَهُ.

منتخب الاثر صفحه ٣٠٠.

عیسی روح الله علیه السلام فرود می آید و پشت سر مهدی

نمایز می خواند.

٤ - امام صادق علیه السلام : إِذَا قَامَ الْقَائِمُ الْمَهْدُوُيُّ لَا يَنْقِنِي

أَرْضٌ إِلَّا نُودِيَ فِيهَا شَهَادَةً أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ

الله.

منتخب الاثر صفحه ٣٦١.

هنگامی که مهدی قیام کند هیچ زمینی نمی ماند مگر

آنکه در آن گواهی به «لا اله الا الله و محمد رسول الله» را

ندا می کنند.

٥ - امام صادق علیه السلام : يَسْوَقُ اللَّهُ تَعَالَى يَهُ بَرَكَاتٍ

السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَيَنْزِلُ السَّمَاوَاتِ قَطْرَهَا وَ يُخْرِجُ الْأَرْضَ

امید فردا ۸۰

بَدْرَهَا.

منتخب الاثر صفحه ۲۲۵.

خداوند به وسیله مهدی برکات آسمانها و زمین را
روان می سازد، پس آسمان بارانش را فرو می فرستد و
زمین گیاهش را خارج می کند.

٣٦ - امام رضا علیه السلام : إِذَا خَرَجَ أَشْرَقَتِ الْأَرْضُ يَنْوِيْهِ وَ
وَضَعَ مِيزَانَ الْعَدْلِ بَيْنَ النَّاسِ فَلَا يَظْلِمُ أَحَدٌ أَحَدًا.

منتخب الاثر صفحه ۳۷۹.

هنگامی که مهدی قیام کند، زمین به نور او روشن
می گردد و او ترازوی عدالت را در بیان مردم می نهد پس
دیگر کسی به کسی ستم نمی کند.

٣٧ - رسول خدا علیه السلام : يَرْضِي لِخِلَافَتِهِ أَهْلُ السَّمَاءِ وَ
أَهْلُ الْأَرْضِ وَ الطَّيْرُ فِي الْجَوَّ.

منتخب الاثر صفحه ۳۴۹.

اهل آسمان و اهل زمین و پرندگان هوا از خلاقت
مهدی خشنود می گردند.

٣٨ - رسول خدا علیه السلام : مَنْ تَبِعَهُ تَجِي وَ مَنْ تَخَلَّفَ عَنْهُ
هَلَكَ.

منتخب الاثر صفحه ۲۲۳.

هر کس از مهدی پیروی کند نجات می یابد و هر کس
از وی نافرمانی کند هلاک می شود.

٣٩ - امام باقر علیه السلام : يَئْلُغُ سُلْطَانَهُ الْمَشْرِقَ وَ الْمَغْرِبَ.

منتخب الاثر صفحه ۳۶.

حکومت مهدی شرق و غرب زمین را فرا خواهد
گرفت.

۴ - رسول خدا^{عَزَّوَجَلَّ} : سنته سنتی، یقیم الناس علی^{مِلْتَنی وَ شَرِیعتِنی وَ يَدْعُونِمُ الی کتابِ ربِّنی عَزَّوَجَلَّ}.

منتخب الاثر صفحه ۲۳۷.

روش و سنت مهدی، روش من است، او مردم را به
آیین و شریعت من و امی دارد و آنان را به کتاب پروردگار
غزینم فرامی خواند.

بسمه تعالیٰ

مسابقه «گل نرگس»

چهل حدیثی که درباره امام عصر علیهم السلام آمده را مطالعه فرمایید، اکنون با توجه به احادیثی که ذکر شده به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. برای شرکت در مسابقه، تنها یک حدیث و ترجمه آن را در پاسخ هر پرسش بنویسید:

۱ - کسی که دوست دارد از یاران حضرت مهدی گردد می‌باشد دارای چه صفاتی باشد؟

۲ - زمینه‌سازان ظهور امام زمان علیهم السلام از کجا قیام می‌کنند؟

۳ - نتیجه پیروی و نافرمانی از امام مهدی علیهم السلام چه خواهد بود؟

۴ - برترین عمل چیست؟

.....
.....
.....

۵ - یاران حضرت مهدی علیه السلام پیرند یا جوان؟

.....
.....
.....

۶ - آیا کسانی که برای ظهور مهدی علیه السلام وقت تعیین می‌کنند راست می‌گویند؟

.....
.....
.....

۷ - آیا ظهور حضرت مهدی علیه السلام حتمی خواهد بود؟

.....
.....
.....

۸ - قیام امام مهدی علیه السلام در کدام مناسبت مذهبی خواهد بود؟

.....
.....
.....

۹ - نام حضرت مهدی ﷺ چیست؟

۱۰ - آیا مهدی ﷺ در مراسم حج حضور می‌باید؟

۱۱ - امام مهدی ﷺ چند غیبت دارد؟

۱۲ - کسی که در حال انتظار حضرت مهدی ﷺ بمیرد چه پاداشی خواهد داشت؟

۱۳ - در دوران غیبت مهدی ﷺ چه کسی می‌تواند پایدار و ثابت قدم باشد؟

۱۴ - امام زمان علیه السلام چه سنتی از حضرت نوح را دارا است؟

پرسش‌ها، یادداشت‌ها و برداشت‌ها

پرسش‌ها، یادداشت‌ها و برداشت‌ها

سایر آثار مؤلف

- ۱ - گفتگو: در محضر امیرالمؤمنین علیه السلام، چاپ دوم، بنیاد نهج البلاغه، تهران.
- ۲ - گفتگو: ولایت فقیه - آزادی - دین و سیاست، نصر، قم.
- ۳ - بازار سالم، نصر، قم.
- ۴ - النداء المبارك، نصر، قم.
- ۵ - زندگی موفق، چاپ سوم، نشر جمال، قم.
- ۶ - درس‌های خوشبختی برای زوجهای جوان، چاپ دوم، نصر، قم.
- ۷ - ۴۰ جزوه در موضوعات مختلف
- ۸ - مدیر موفق، نشر جمال، قم.